

saját belátása szerint írja elő leportyázásra a tereptárgyakat a távolsági kimutatásból (Szut. 32. §.). Ennek alapján, mint a Szut. előírja, minél több őrzőjáratot kell összeállítani, melyek a régiéktől abban különböznek, hogy azokban a tereptárgyak ismétlődhetnek is (244. pont utolsó mondat); ezeknek azonban csupán az a céljuk, hogy az őrsparancsnok ne a kivezérléskor legyen kénytelen a leportyázás idejét, távolságát, a pihenő helyét, a községek leportyázásra szánt időt stb. kiszámítani, bár jogában áll őrzőjáratot beosztásától eltekintve a tereptárgyakat bármily sorrendben is előírni (Szut. 255. pont).

Végül szükségesnek tartom még egy dologra felhívni a figyelmet. Mint már jeleztem, a Csüszben közölt minták célja nem az, mint volt a Cs.—1—A. függeléké, hogy mindenre határozott s kötött mintával szolgáljon, melytől való legcsekélyebb lényegtelen eltérést sem volt szabad túrni. A Cs.—1—A. függelék egy teljes őrsirodát mutatott be, melyben minden egyes előjegyzés és ügydarab mintája szoros összefüggésben állott a többivel s altisztjeinkbe bele volt nevelve a betűhöz és a mintához való merev ragaszkodás. Ez okozta aztán, hogy ha nem volt minta, ha nem volt parancs, sok esendőr nem mert önállóan cselekedni. Amit dr. Valló József őrnagy úr a Csendőrségi Lapok 1926. évi 6. számában „Az oktatás módszeréről“ című cikkében fejteget, hogy testületünkben „bizonyos fokú konzervativizmus, az egyöntetű és merev szabályok által körülírt szolgálati eljáráshoz való túlzott ragaszkodás honosodott meg“, melynek okai, ugyancsak Valló őrnagy úr szerint, „abban az általánossá vált téves nézetben keresendők, hogy az önálló szolgálatteljesítésre hivatott esendőr felelősségteljes külső szolgálati eljárásában csak úgy tartható meg a törvényesség, a kötelességtudás s végeredményben a katonai fegyelem útján, ha minden lépése szigorú és magyarozatot, eltérést nem tűrő, merev paragrafusok és fellépési szabályok által körülíratik“, minden tekintetben áll az irodai ügymenetünkre is. Ennek bizonyosságául egy jellemző esetet hozok fel:

A fogalmazványok átvizsgálásakor kezembe került egy őrzőjárat lap, melyre az őrsparancsnok, a járőrt ellenőrizve, rávezette: „Ellenőriztem, 1927. . . . . hó . . . -án . . . óra . . . perckor X. tanyán.“ A szakaszparancsnok láttamozásában jelentette, hogy az ellenőrző láttamozás mintaelles! Utána néztem a mintának s megállapítottam, hogy a szabálytalanság abban állott, hogy a minta előbb tünteti fel a helyet s azután az ellenőrzés idejét, pl. Ellenőriztem X. tanyán 1927 . . . . stb., a kérdéses őrsparancsnok pedig ezt megfordítva alkalmazta.

Nem állítom, hogy a szakaszparancsnoknak nem volt igaza, de azért nem volt érdemes az észrevételt megtenni, mert ma, amikor Gyak. Szab.-unk a legutolsó csatárt is öntevékenységre, önálló, józan gondolkozásra szoktatja és neveli, mert számol azzal, hogy nem állhat mindig a háta mögött a parancsnoka, nem volt indokolt a lényeg elejtése mellett az alakiságot követelni. Hiszen az az őrsparancsnok nagyon is megtette a kötelességét, mikor a helyet és időt feltüntette. Annyi más, sokkal fontosabb megjegyezni való mellett pedig igazán nem vehető tőle rossznéven, ha a sorrendet

nem tartotta be. Sőt! Látszik, hogy gondolkozott s nem gépiesen dolgozott!

Szeretném, ha szerény fejtegetésem meghozná a kívánt eredményt: megkönnyítené a Csüsz. megismerését és szellemének megértését. Még egyszer hangsúlyozom, ne betűket s mintákat tanuljunk belőle, hanem értelmes irodavezetést!

Támpontok a csatárképzéshez.

Irta: ÜREGDY-NAGY LÁSZLÓ százados.

(Második közlemény.)

A terepen szabadon fekvő, rendszer nélküli célokra nehezebben bukkanunk rá, mint az egyvonalban, vagy tereptárgy mentén fekvő célokra. Rájuk tüzelni is nehezebb, mert hiányzik minden célzási, illetve tűzhatásmegfigyelési támpont, ellentétben a terepen feltűnő vonalban, vagy egyébként egy vonalban elhelyezkedett célokkal. Már pedig minnél jobban tudunk megfigyelni egy céltárgyat, annál könnyebben semmisíthetjük azt meg.

A tüzelőállás megválasztására nézve tehát szabály, hogy a támadásban is, de különösen védelemben kerüljünk minden szabályos elhelyezkedést és soha se válasszuk a terepen feltűnően szembeötlő vonal (út, árok, erdőszél, házesoport) mentén.

Rendszertelennek látszó, szabálytalan elhelyezkedés a helyes.

Ötödik kép: Néhány jelző a látóhatáron foglal tüzelőállást és gyakorlatvezető jelére tüzel az ujoncok felé. Jelzők és oktatandók közötti távolság: közep-távolság.

Oktatás: A látóhatáron tüzelőállást foglalni, még ha az egyébként a legkiválóbb volna is, bűn. Bűn, mert az ellenség figyelmét egyenesen magára vonja a világos háttérből erősen kiemelkedő és messziről sötétnek látszó ruha.

b) A tüzelőállás megválasztása a puska kihasználása szempontjából.

Harcban, nyugvóhelyzetben, ha csak a fedezék, vagy rejtőzés mást nem kíván, mindig a legkisebb célt mutatjuk, mert egyrészt ezáltal is rejtőzünk, másrészt a puskánkat a fekvő testhelyzetben tudjuk legjobban és legkényelmesebben kihasználni.

Ha megpróbáljuk állva, térdelve, ülve és fekvő célozni, csakhamar rá fogunk jönni, hogy a célzás a fekvő helyzetből a legkönnyebb s éppen ezért a lövéseink is így a legbiztosabbak. Ennek az oka abban rejlik, hogy fekvő helyzetben a karjainkat fel tudjuk támasztani s ezáltal képesek vagyunk a puskát némiképp rögzíteni.

Harcban a siker jó része függ attól, vajjon pontosan tudunk-e lőni, ki tudjuk-e használni puskánkat, mint gépet? Minél tökéletesebben használjuk ki a puska löszabatosságát, annál könnyebben és kevesebb veszteséggel jutunk — az ellenségnek pont tüzeléssel való letartása által — a közelharchoz. A puska löszabatossága kihasználásának pedig előfeltétele az, hogy a puska a célzás alatt szilárdan álljon. Ezt elérjük részint a karjaink feltámasztásával, részint azzal, hogy a puskának külön támasztékot készítünk. Ez a támaszték bármi lehet, ami a tüzelőállás közelében található és elég szilárd ahhoz, hogy a puskát rá telessük. Pl. föld, karó, nagyobb kődarab stb. Nem szabad azonban a csatárnak a felszereléséhez tartozó tárgyakat (szurony, gyalogsági ásó, rohamkés stb.) felhasználni puskatámasztékként. Nem pedig azért, mert az előremozgásnál, hogy az ellenség szándékát észre ne vegye, fel kell pattannia, ami, ha felszerelési cikkeit nem a helyükön alkalmazta, azoknak összeszedésével, tehát feltűnő mozgással és késsedelemmel is jár. Vagy pedig azután a harc izgalmaiban a felszerelési tárgyakat elhagyja és amikor azokra a legnagyobb szüksége volna, nem lesznek kéznél.

A gyakorlatvezető az eddig mondottak szerint vétessen az emberekkel tüzelőállást és készíttessen puskatámasztékot mindenkiel úgy, ahogy az illető leg-

jobbnek gondolja. A helyeset meg kell dicsérni, a rosszakat oktatólagosan javítani.

Ezután a gyakorlatvezető vétesen egy-két újoncra tüzelőállást olyan helyen, ahonnan kilövés — nincs. Pl. egy hegygerinc mögött, de oly közel a gerinchez, hogy az újoncok meglepése bizonyos legyen. Más két embert jelöljön ki, akiknek az feladatuk, hogy az előbb tüzelőállást foglalt két embert meglepjék. Az újoncok nagy kedvvel és ügyességgel fognak a meglepésre törekedni és azt majdnem minden esetben el is érik, különösen akkor, ha a védőknek kijelölt újoncok nem látják a támadóknak kiküldötték távozási irányát és nem hallják azok eligazítását.

A sikerült meglepés után:

Oktatás: A védőket sikerült meglepni, mert rossz helyen volt a tüzelőállásuk. Nem volt kilövésük. A puska lehető legjobb értékesítéséhez és a tüzelőállás helyes megválasztásához tartozik az is, hogy a csatár olyan helyen foglaljon tüzelőállást, ahonnan jó kilövés van. Jó kilövésünk van akkor, ha attól a pillanattól kezdve, mikor a célt meglátjuk, folytonosan tudunk reá tüzelni addig, míg a cél hozzánk ér, vagy ha mi támadunk, amíg a célhoz jutunk.

Az így meghatározott jó kilövést azonban a terepfedezet és a terepalakulás miatt csak a legritkább esetekben érhetjük el. Arra kell tehát törekednünk, hogy legalább addig a távolságig legyen jó kilövésünk, amíg az egyes csatár biztosan el tud találni minden egyes harcserűt. Ez a távolság 400 méter. (Kis távolság.)

A tüzelőállást úgy kell tehát megválasztanunk, hogy 400 méteren belül az ellenség ne tudjon a szemünk elől elrejtőzni.

Az előbbi gyakorlatból látható volt az is, hogy ha gerinc mögött kell tüzelőállást foglalnunk, azt annyira hátra kell tennünk, hogy a kilövésünk biztosítva legyen, különben meglepésnek tesszük ki magunkat. Már pedig háborúban az ellenségnek azok a cselekedetei járnak reánk nézve a legnagyobb hátránnyal, amelyek meglepnek bennünket. Miután látjuk, hogy a meglepés óriási előnyt jelent az ellenségnek, úgy kell viselkednünk, hogy meglepés ne érhesse minket. Ezt a tüzelőállás megválasztásánál sohasem szabad elfelejtenünk.

2. A rejtőzés.

Katonai nyelven rejtőzésnek hívjuk a láthatatlanságra való törekvést, vagyis azt, hogy a légi és földi megfigyelés elől el akarunk bujni.

A rejtőzés lehet *természetes*, aszerint, amint a rejtőzésre a tereptárgyakat, a környezet színét vagy a terepfedezetet használjuk fel, és *mesterséges*, ha a rejtőzést csak munkával érjük el.

A mesterséges rejtőzésnek két fajtája van. Ha földi megfigyelés ellen rejtőzünk, akkor *álcázásnak*, ha légi megfigyelés ellen rejtőzünk, akkor *burkolásnak* hívjuk.

Mindig, de különösen támadásban és mozgásközben a legjobb rejtőzést a természet adja. Erre kell tehát minden esetben és elsősorban törekednünk.

Képek a rejtőzésre.

Első kép. Három egymástól néhány lépésnyire levő jelző közül az egyik fejalakot mutat, egy másik fedetlen fekvő alakot, a harmadik pedig fedetlenül fekvőt. A jelzőknek jól rejtő háttérük legyen. Megtekintés után a gyakorlatvezető jelére a középső jelző feltűnően beásási munkálatokat kezd végezni.

Oktatás: Már maga a mozdulatlanság is rejt. Amíg a jelzők mozdulatlanul fekvőnek, alig voltak észre vehetők, de ha észre is vették őket, a szemeltartásuk nagy figyelmet kivánt. Mibelyt az egyik mozgott, azonnal szembeötlött. A rejtőzés első módja tehát a mozdulatlanság.

Második kép. Néhány jelző napfényben, nem messze tőlük néhány árnyékban fekszik.

Oktatás: Keressük mindig az árnyékot, mert az sötét lévén, messziről egyezik a ruha színével, tehát kiválóan rejt.

Harmadik kép. Néhány jelző a horizonton, néhány előtte sötét háttérű terepen, két-három jelző pedig világos háttérű terepen helyezkedik el.

Oktatás: Legrosszabb a látóhatáron elhelyezkedni, mert a világos égbolton a sötétszínűnek látszó ruha

valósággal felhívja magára a figyelmet. Világos háttérnél ugyancsak feltűnő a fekete pontnak látszó csatár, ellenben a sötét háttér távolról egyezik a ruha színével s így nehéz felfedezni.

Negyedik kép. Egy ember, akin fényes szuronyhüvely, fényes gombok stb. vannak és egy másik, akin fényvisszaverésre alkalmas tárgy nincs, közelednek az újoncok felé.

Oktatás: Legszenbetűnőbb a napnak a visszatükröződése a fényes fémtárgyakról. Kerüljünk tehát minden olyan dolgot, amely a fény visszaverésére alkalmas.

Ötödik kép. Jelzők erdőben, kukoricásban, burgonya földben, bokrok alatt stb. Az oktató jelére néhány lövést adnak le.

Oktatás: Legjobban rejt a magas, vagy félmagas terepfedezet. Ha tudjuk is, hogy az ellenség benne van, nem tudunk reá célzottan tüzelni, mert nem látjuk.

Hatodik kép. Három jelző. Az egyik betakarva egy sátorlappal vagy pokróccal. (Amelyik inkább egyezik a környező terep színével.) A másik ember fején sisakkal. A sisakon galyak vagy fű. A harmadik jelző arca bekenve sárral vagy korommal. Két ember a jelzőktől 40—50 lépésnyire rejtőzetlenül fekszik.

Oktatás. Rejtőzünk akkor is, ha a környező terep színével egyforma színűvé tesszük ruházatunkat, arcunkat úgy, hogy távolabbról a tereppel egybeolvadjon. Az a két ember, akik csak fekszenek, sokkal hamarabb felfedezhetők, mint azok, akik magukat mesterséges uton is rejtették. Mesterséges rejtőzésnél, ha észre is vesszük a sátorlapot vagy takarót, nem tudjuk megállapítani, hogy az mit rejt.

Általános rejtőzési szabályok tehát:

Legjobban rejtőzünk akkor, ha tökéletesen simulunk a terephez. Kerüljünk minden éles szinkülönbséget. Kerüljünk minden fölösleges és lassú mozgást, valamint erős fényt. Sötét háttér és árnyék mindig jól rejt. A terepfedezetek közül legjobban a félmagas növényzet és az erő rejt.

Csak, ha a természetes rejtőzésre alkalom nem volna, használjunk mesterséges rejtőzést, mert utóbbi időt és munkát igényel.

A légi megfigyelés ellen való rejtőzés szabályai ugyanezek, miután a repülőnek is az előbb mondtakkal ellentétben álló dolgok tűnnek fel leginkább. A repülőmegfigyelés alól azonban úgyszólván tökéletesen kivonhatjuk magunkat akkor is, ha mozdulatlanul fekszünk. Ha tehát repülő közeledik, nem sietünk egy messzebb fekvő, de rejtőzést nyújtó terepszakaszra, mert a gyors mozgásunkkal eláruljuk magunkat, hanem ott, ahol éppen vagyunk, lefekszünk és mozdulatlanok maradunk mindaddig, míg a repülő felettünk el nem haladt, illetve el nem tűnt.

3. A tüzelőállás megjavítása.

A terepfelhasználáshoz tartozik — tüzelés szempontjából — a tüzelőállásunk megjavítása is. Minél tökéletesebb tüzelőállást tudunk magunknak teremteni, annál jobban használjuk fel a terepet, mert jó tüzelőállás helyes terepfelhasználás nélkül nincs.

Tüzelőállásunk javítását elérjük azzal, ha

a) az ellenséges figyelmet megnehezítjük, vagy ha lehet, kikapcsoljuk.

b) ha az ellenségnek szükségképpen mutatott célt kisebbítjük és végül,

c) ha puskánk, illetve tüzeszközünk kényelmesebb, biztosabb és előnyösebb kihasználását lehetővé tesszük.

a) *Az ellenséges figyelés megnehezítése.*

Első kép. Jelzők a kis távolság felső határán rejtőzés nélkül csatárláncból az újoncok felé tüzelnek.

Miután ezt a képet az újoncok látták, a gyakorlatvezető jelére a jelzők nagyjában ugyanazon a helyen — természetes és mesterséges rejtőzést felváltva alkalmazva — tökéletesen rejtőznek.

Oktatás: Első alkalommal a jelzők tüzelőállásaikat nem rejtették. Azonnal szembe ötlöttek, könnyű volt őket észre venni, tevékenységüket megfigyelni. Második alkalommal a jelzők ugyanazon a helyen maradtak, de már rejtőztek. Jóllehet a jelzők helyét tudtuk, mégis csak alapos kutatás után fedeztük fel őket, mert a rejtőzéssel nagy mértékben csökkentették a megfigyelési lehetőséget. Azzal tehát, hogy a megfigyelhetőséget nehézé és a célzott tüzelést lehetetlenné tették,

javitották a tüzelőállásaikat is, mert minket megakadályoztak abban, hogy ellenünk a harcban úgyszólván a legfontosabb tevékenységünket, a tüzelést hatásosan kifejtsük.

b) Kis cél mutatása.

Második kép. Jelzők a középtávolságon állva, közelebb ülve, a kis távolság felső határán fekvő rejtőzés nélkül foglalnak tüzelőállást az ujoncok felé. Két-három jelző az utóbbiaktól nem messze, rejtőzve, csak fejalakot mutasson.

Oktatás: Kétségtelen, hogy a távolság ellenére is az álló alakokat találnók el legkönnyebben, kevésbé biztosan lehetnénk az ülő célokra s még kevésbé a fekvőkre. (Mintán az oktató a fejalakokra is felhívta a figyelmet.) Legkevesebb találati valószínűséggel azonban, noha a legközelebb vannak, mégis a csak fejalakot mutató célokra tudnánk tüzelni, mert azok a legkisebbek lévén, felfedezésük, szemmel tartásuk s így a megcélzásuk is a legnehezebb. Ha tehát a kis célokra tudunk legnehezebben tüzelni, azoknak a tüzelőállása a legjobb. Mintán pedig a szabály az ellenség szempontjából is érvényes, következik, hogy a tüzelőállásunkat azzal, hogy minél kisebb cél mutatására törekszünk, nekünk is javítani kell.

c) Tüzelőeszközök előnyös kihasználása.

Harmadik kép. Jelzők egymáshoz közel tüzelőállásban legyenek, arccal az ujoncok felé. Egyesek fekvőrejtőzve, de nem beásva. Puskája támaszték nélkül. A következő rejtőzve, puskatámasztékkal, harmadik lövészeknöben. Negyedik lövészgödörben ülő lövész számára. Ötödik lövészgödörben álló lövész számára. Hatodik kő vagy téglafal mögött.

A fedezékeket ha lehetséges, előre ki kell ásatni.

A gyakorlatvezető jelére a jelzők egymás után lassanként egy-egy lövést tesznek, hogy helyeiket az ujoncok is fel tudják fedezni. A lövések után az ujoncok a jelzőkhöz vezetendők.

Oktatás: Nézzük meg az első csatárt, aki csak a könyökével támasztja alá a puskáját. Kétségtelen, hogy ennek a csatárnak a lövései kevésbé biztosak lesznek, mint a második csatáré, aki a puskáját feltámasztotta, mert az első csatár puskáját a lövés alatt tartani kénytelen. A puskája csak a kezeiben van rögzítve, mely nem lévén szilárd, puskája ennek a csatárnak fog legjobban mozogni.

Minél jobban rögzítjük a puskát, helyes célzás mellett, annál biztosabb a találatunk. Ezt bizonyítja az is, hogy pl. a szilárd állványba foglalt géppuskával sok lövést tudunk majdnem egy pontba lőni. Amennyiben ezek a géppuskával lőtt golyók még sem esnek egy pontba, annak a szórás az oka, melyet az előkészítő oktatásnál már tanultunk. De ugyaninnen tudjuk azt is, hogy a gépnek sokkal kisebb a szórása, mint az embernek. A szórás nagysága, tehát a találat valószínűsége nagyban függ attól, hogy a puskát holt anyagba rögzítjük-e, vagy élő lény, nevezetesen a csatár kezeiben van a puska rögzítve. A holt anyag mozdulatlan, míg az ember a szívverés és a lélegzetvétel által mozog.

Hogy az ellenségnek valóban veszteséget tudjunk okozni, a pontlövésre kell törekednünk, ami azt jelenti, hogy a célt, amelyet megcélzottunk, el is kell találnunk. Eltalálni pedig a legnagyobb valószínűséggel úgy tudjuk, ha puskánk a célzás és lövés alatt minél szilárdabban áll. Ezért kényelmesebben lő és így biztosabban talál az a csatár, akinek a puskája fel van támasztva. A puskát rögzíteni, másszóval mozdulatlaná tenni legegyszerűbben úgy tudjuk, ha a puskát feltámasztjuk. Ha nem vagyunk beásva, akkor a már tanultak szerint puskatámasztékot készítünk. Ha beástuk magunkat, akkor *elvből mindig a mellvédre támasztott puskával lövünk*. A célratartási magasság átlagban 30 cm. A puskatámasztéknak vagy a mellvédnek tehát, hogy kényelmesen tudjunk tüzelni, ugyanilyen magasnak kell lennie. Ha azonban a fedezék mélyebben van leásva, mint az az ember testmagasságának megfelelően, akkor alacsonyabb mellvédet készítünk s a könyöklőt oly mélyre tesszük, hogy a mellvéden át tüzelve a célratartási magasság az ember testalkatának (30 cm.) megfelelően. Ez a fedezékeken bemutatandó. A fontos tehát az, hogy a célratartási

magasság megfelelő legyen ahhoz, hogy a puskánkat kényelmesen tudjuk kihasználni.

Összefoglalva a tüzelőállásunk javítása érdekében eddig hallottakat, szabályként állíthatjuk fel, hogy tüzelőállásunk javításánál törekednünk kell a rejtőzésre, mert rejtőzés mellett az ellenség nem tud reánk célozva tüzelni, miből kifolyólag mi a puskánkat nyugodtabban és jobban kihasználhatjuk; másodsor az ellenségnek mutassunk minél kisebb célt, mert ezáltal megnehezítjük az ellenségnek a felfedeztetésünket és a célzást; harmadszor és főképen pedig puskánkat mindig támasszuk fel, hogy lövéseink biztosabbak legyenek és végül, ha csak alkalmunk van rá, ássuk be magunkat.

Ezután a fedezékek célját és egyes részeit magyarázzuk meg az ujoncoknak.

A fedezésekkel a terepet megerősítjük, azaz a terep azon részén, ahol fedezéket ástunk, küzdőképességünket emeltük azzal, hogy a terepet céljainknak megfelelően átalakítottuk. Ezen átalakítás által lehetővé tesszük a terep teljes kihasználását, amire enélkül nem lettünk volna képesek.

Minden fedezék nagyjából három főrészből áll és pedig:

a) a mellvédből, amely egyrészt a kiásott föld tárolására, másrészt az ellenséges tűzhatás csökkentésére szolgál;

a) a könyöklőből, mely neve után is könyöklésre, tehát a puska rögzítésére való és magából

a) a fedezékből, mely mint mondtuk, a terep tökéletes kihasználását teszi lehetővé és arra való, hogy egyrészt csökkentse az ellenség tűzének hatását, másrészt, hogy küzdőképességünket fentartsa. A küzdőképesség fogalma alatt főképen a saját tűzhatásunk tökéletes kifejtését és az ellenséges tűzhatás minél nagyobb mérvben való csökkentését értjük.

A fedezékek részeiből a legfontosabb a könyöklő, mert ha ez jó, akkor lövéseink biztosan találnak.

4. Az ellenséges tűzhatás csökkentése.

A tüzelőállás megjavításánál mondtuk nemcsak javítják a tüzelőállásainkat, hanem egyúttal csökkentik az ellenséges tűzhatást is. Kétségtelen, hogy az ellenség sokkal kisebb találati valószínűséggel fog tudni egy jól rejtőzött, kis célt mutató vagy épen beásott célra lőni, mint egy olyan célesoportra, amely a terep kihasználása nélkül, jó megfigyelési lehetőségeket nyújt. Az ilyen támadó, ha azt elképzeljük, sohasem fog eljutni az ellenségig, mert a hálás céltárgyat mutató támadót az ellenség közepesen lövő csatárokkal is megsemmisíti, még mielőtt az a közelharc távolságra eljutna.

Az előző fejezetben foglaltakon, nevezetesen

a) a rejtőzés,

b) kis cél mutatása,

c) tüzelőeszközök előnyös kihasználásán kívül az ellenséges tűzhatást

a) a mozdulatlanság és

b) a fedezéssel csökkenthetjük.

a) *A mozdulatlanság.*

Első kép. Lásd a rejtőzésnél az első képet.

Második kép. Néhány emberből álló csatárlánc nyílt terepen, rejtőzés nélkül, mozdulatlanul fekszik a kis távolság felső határán. A gyakorlatvezető jelére a csatárlánc egyik része rejtőzve előre kúszik, a másik része rejtőzetlenül előre nyomul.

Harmadik kép. Csatárlánc a középtávolságon. Az emberek váltakozva térdelnek és fekszenek. Jelre a térdelő csatárok közül egyesek elindulnak. A többiek egyelőre mozdulatlanok maradnak. 50—100 méter megtétele után a mozgó csatárok ismét tüzelőállást foglalnak. Ezzel körülbelül egyidőben a helyben maradt csatárok kezdik meg az előnyomulást. Oktatás közben a mozdulatlanságot és az előnyomulást ilyképen megismételhetjük, de minél közelebb jönnek a jelzők, annál kisebb célt mutassanak, illetve annál jobban rejtőzzenek úgy a mozgás, mint az előnyomulás közben.

Oktatás: A mozdulatlan célokat csak alapos terep-átvizsgálás után fedezzük fel. De amint valamely cél

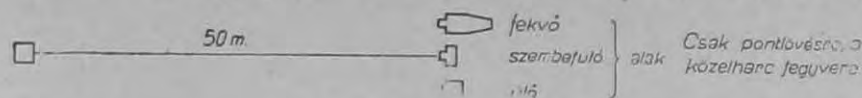
bármely irányú és fajta mozgást végez, azonnal szemünkbe ötlük. A mozdulatlanság tehát a felfedezést s ebből kifolyólag a célzást nehezíti meg, ami végeredményben egyenlő az ellenséges tűzhatás csökkentésével.

A fedezés.

Az ellenséges tűzhatás csökkentésének leghathatósabb eszköze a fedezés. Még mielőtt ennek részletes tárgyalására reá térnénk, szükséges, hogy megismerjük, hogy milyen fegyverek ellen is kell tulajdonképpen védekeznünk. Hogyan működnek azok a fegyverek, amelyeknek hatása ellen védekezni akarunk, mekkora távolságról és milyen nagy körzetben hatnak és végül, melyek azoknak a leghálásabb céltárgyai?

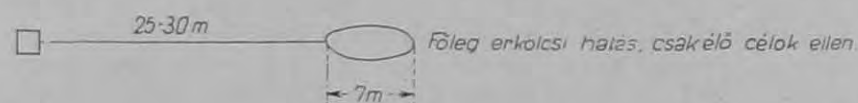
Mint hogy ezeket harczerű lőtéren éles tölténnyel bemutatni vagy egyáltalán nem, vagy csak a legritkább esetben és különösen kedvező körülmények között lesz alkalmunk, meg kell elégednünk az alábbi, gyakorlatilag bevált módszerrel.

A fegyvereket helyes tüzelő állásban egymás mellé állítjuk megfelelő távolságra egymástól. Működésüket,

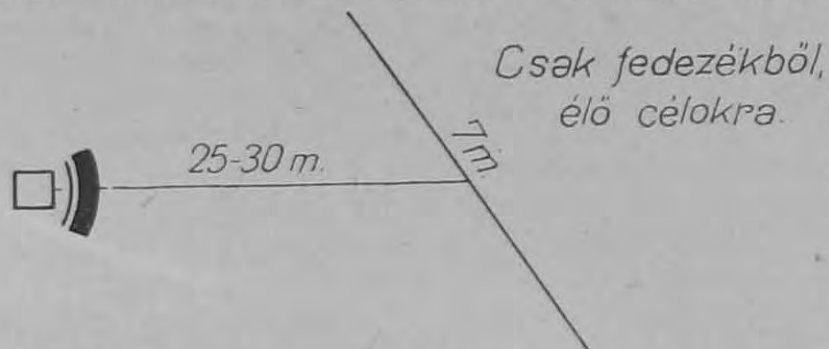
1. ábra: Pistoly.

— kivéve, amelyeket veszély nélkül élessel is be tudunk mutatni — vak tölténnyel mutatjuk be. A tüzesszökökkel szemben a leghatásosabb hordtávolságra azoknak

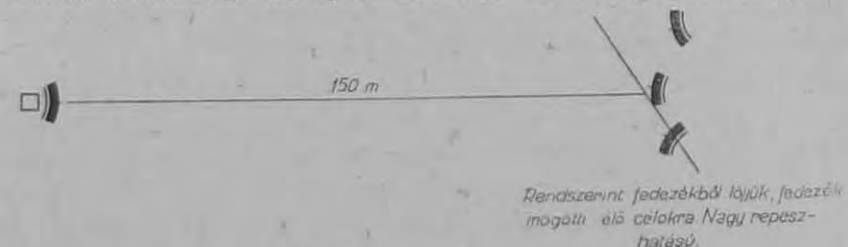
2. ábra: Támadó kézigránát.

hatáskörletét zászlókkal vagy egyéb erre alkalmas eszközzel szembevetően kitűzzük. A kitűzött hatáskörlet vagy szórás területében jelzőkkel bemutatjuk azokat

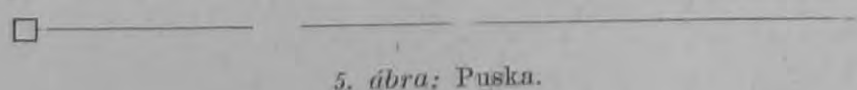
3. ábra: Védelmi kézigránát.

a céltárgyakat, amelyek ellen az illető tüzesszöközt leghatásosabban alkalmazhatjuk, azután pedig a hatás elleni védekezés módját. (Példák az 1—9. ábrákban).

4. ábra: Puskagránát.

Használjuk fel az első alkalmat arra, hogy a gyalogságnak legközvetlenebb segítő társát, a tüzérséget és

5. ábra: Puska.

annak működését, az ujoncoknak bemutassuk. Miután a tüzérség lőtávolsága olyan nagy, hogy a működését

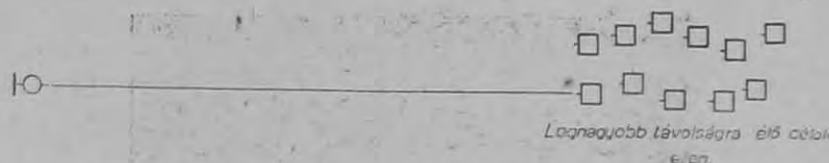
és hatását egyszerre bemutatni nagyon sok időt igényelne, legcélszerűbb a lövegek állását a terepen csak megjelölni és a hatást a gyalogság fegyvereinél említett módon bemutatni. A működését pedig külön, mikor tüzérség rendelkezésünkre állhat, mutatjuk be.

A srappel olyan lövedék, amely a röppálya bármely pontján robbantható. A hüvelyében levő apró töltelék-golyókat ez a robbanás kilöki. Egy srappelben

6. ábra: Golyószóró.

annak nagysága szerint különböző mennyiségű ilyen töltelék-golyó van. Egy 8 cm. tábori ágyú srappeljében 120 darab, melyek a lövedék robbanásakor az ábra szerint vízszintes szórásképet mutatják.

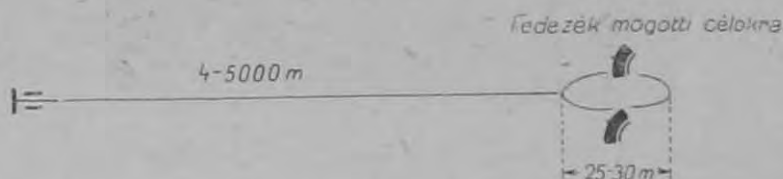
7. ábra: Géppuska.

A gránát csak csapódásra robban. A csapódáskor a benne levő robbanó anyag a lövedék falát is szétveti és repeszdarabokra szakítja. Hatáskörlete már

8. ábra: Tábori ágyú srappelje.

kisebb a srappelnél, de hatásosabb. Ezért főleg holt célok és erődítések ellen alkalmazzák. Robbanásakor 25—30 m, átmérőjű kör alakú területet veszélyeztet.

9. ábra: Tábori ágyú gránátja.

Miután már ismerjük az ellenünk működő fegyvereket, azok működését, hatását, hálás céltárgyaikat, azt is kell tudnunk, hogy e hatások ellen a már mondottakon kívül hogyan védekezhetünk, vagyis, hogy a különböző tűzhatások ellen milyen fedezékek nyújtanak védelmet.

Az eddig előadottak a tűzhatás csökkentését a célzás és a tűzhatás megfigyelésének megnehezítése, illetve kikapcsolása szempontjából tárgyalták, most a tűzhatás ellen tényleg védő fedezékeket szemléltetjük az ujoncokkal.

(Folytatjuk.)

Ki csak mindenben a könnyűt vadássza, jele, hogy ereje haldoklik. Az erős gátlan előre tör s tövist virággal együtt érintve, magasra száll: kelletlen néha bár a déli nap heve, de midőn tikkaszt, egyszersmind érlel is.

Kisfaludy Károly.

A MI HŐSEINK

Vitéz Horváth Jónás tiszthelyettes.

1914 július hó 28-án vonult be tábori csendőr szolgálatra az 5. hadsereg parancsnokságához. Innen azonban, mivel önálló tevékenységre nem igen nyílt alkalma, a portyázó különítményekhez kérte beosztását.

Kérését teljesítették s már augusztus 15-én az 1. számú portyázó különítmény parancsnoka volt az I. védő szakasznál. Akkori parancsnoka — Guha József tábornok azt írja róla: „Egész védőszakaszon Horváth látta el a tábori rendészeti szolgálatot, a kordonszolgálatot is Jaraktól—Asanyáig. Faradságot nem ismerő, bátor, önfeláldozó altiszt volt. Egy alkalommal önként jelentkezett 5 főből álló járőrrel a szerb állások felderítése végett. Én

Vitéz Horváth Jónás tiszthelyettes.

vállalkozását a körülmények miatt kivilhetetlennek tartottam, de aztán ismételt kérésére járőrét önként jelentkezőkkel megerősítettem s útjára bocsájtottam. Horváth tiszthelyettes vállalkozását siker koronázta s igen értékes jelentéseket kaptam tőle. *Kiváló teljesítményeiért a koronás ezüst érdemkeresztet és a bronz vitézségi érmet kapta meg a parancsnokságom alatt. Guha s. k. tábornok.*

Az I. védőszakasztól 1916 februárjában az ipeki katonai körletparancsnoksághoz vezényelték, ahol a gyakovai járásban a jüniki tábori csendőr őrsnek lett a parancsnoka, ahol erélyes kézzel fogott a rend helyreállításához s mint egyik kitüntetési javaslatából kitűnik, több, mint 250 fegyvert szedett össze a lakosságtól. Itt fogott el egy híres komitácsi vezért, aki a gyakovai hadbírószágtól megszökve az egész környéket veszélyeztette s akit a hegyek között, bár számtalanszor rálőtt a járőrökre, nem lehetett megtalálni. A lakosság titokban élte. Horváth tiszthelyettes egy alkalommal elfogott egy egyént, aki ép élelmet vitt a komitácsinak. Ez megmondta, hogy az illető hol tartózik,

de arra már semmi körülmények között nem vállalkozott, hogy járőrt vezessen a rejtekhelyre. Horváth tiszthelyettes erre felöltözött az elfogott egyén ruhájába s egy járőrrel, amely megfelelő távolságban követte őt, elindult a megnevezett irányba. A mit sem sejtő komitácsi nyugodtan jött előre. Amikor azonban felismerte, hogy nem az érkezett meg, akire várt, már késő volt, mert fegyverét Horváth tiszthelyettes kiragadta kezéből s rövid dulakodás után a közben odaérkezett járőr segítségével megkötözte.

Jünikon teljesített szolgálataiért a koronás vas érdemkeresztrel tüntették ki.

Itt annyi tanújelét adta használhatóságának, hogy 1916 szeptemberében szakaszparancsnokká nevezték ki Gornikositára, ahol aztán több eredményes bandaharcban vett részt. *Jellemző az ottani akkori viszonyokra, hogy még szemlére is erős járőrt kellett magával vinnie.* Egy ilyen alkalommal történt, hogy Hazanec községben arról értesült, miszerint Hazanec Péter — a Vesovics montenegrói tábornok szűkebb törzséhez tartozó — bandavezér 20—25 társával megérkezett. A szakaszszékhely messze volt, a legközelebbi őrs is messze esett. Segítségre az idő rövideje miatt nem számíthatott. Elhatározta, hogy öt emberrel megtámadja a komitácsikat. Mire az erdőbe ért besötétedett. Közben a komitácsik bementek a községbe, ahonnan 9 óra tájban lövöldözés hallatszott. Horváth tiszthelyettes embereivel azonnal a községbe visszasielt s a bandát megtámadta. A banda megszaladt, két tagja egy házba menekült.

Horváth tiszthelyettes öt emberét az erdőszélre küldte, hogy az esetleg visszatérni szándékozókkal a harcot felvegyék, maga pedig egyedül a házba menekültek elfogásához látott. Nem adták meg magukat. Puskával és kézigránáttal védekeztek. Több, mint három óra hosszat tartott a kemény küzdelem, amelyben végül is mindkét komitácsi halálát lelte. Az egyik két, a másik pedig három lövést kapott.

Horváth tiszthelyettest e tettéért az 1. osztályú ezüst vitézségi éremmel tüntették ki.

Gornikositáról 1917 novemberében Riékára, majd mikor itt is rendet csinált 1918 februárjában Csévora, a legveszedelmesebb helyre került szakaszparancsnoknak. Ekkor már annyira ismerték a komitácsik az egész környéken a félelmetes bajszú magyar csendőrt, hogy megérkezésekor levelet küldtek neki, *amelyben közölték vele, hogy Csévo lesz az utolsó állomása, mert elevenen fogják megnyúzni!* Horváth tiszthelyettes válaszolt a levélre és sajnálatát fejezte ki, hogy az időt és helyet nem jelölték meg, amikor tervüket végre szeretnék hajtani. Egyben megjelölt egy helyet és pontos időt, ahol és amikor meg fog jelenni és ott összevont járőreivel meg is jelent. A komitácsik is eljöttek. Rövid harcban azonban a bandavezér Todorovics Jován halálosan megsebesült, mire társai elmenekültek.

Horváth tiszthelyettes egészen a forradalomig teljesített szolgálatot. Élete továbbra is állandó harcokból állott. Közben meg is sebesült, de helyét még akkor sem hagyta el.

Mellét sok kitüntetés díszíti... Megérdemli... Kérdemelte... Réme volt a komitácsiknak, példaképe lett az igazi magyar csendőrnek.

TANULSÁGOS NYOMOZÁSOK

Egy rablógyilkosság kinyomozása.

Irta: GERGELY ENDRE ny. á. százados.

A következőkben egy olyan rablógyilkosság kinyomozását akarom leírni, amely mellékkörülményeinél fogva érdeklődésre tarthat számot. Az eset már régen történt, feljegyzéseim róla nincsenek, sok részletre, főként a szereplők neveire, már nem emlékszem. A nyomozást a resicabányai őr végezte, abban az őr egész legénysége résztvett. A nyomozás vezetője Antalfalvi János járásőrmester, resicabányai járás- és őrparancsnok, Komert János csendőr c. őrmester, másodaltiszt kezében volt. Magam akkor resicabányai szakasparancsnok voltam és a nyomozásban természetesen nem vettem részt, de azt irányítottam.

1913 egyik nyári napjának délutánján Antalfalvi járásőrmester valamilyen szolgálatból bevonulva a Kölnök felől Resicabánya nyugati végéhez vezető úton haladt hazafelé, amikor az út mellelői erdőből két megijedt fiú szaladt ki, akik őt nyilván meglátván, hozzáfutottak és elmondották neki, hogy az erdőben madárfészket keresve, egy kis tisztásra jutottak ki, amelynek tulsó szélén egy véres fejű embert láttak heverni, aki mellől két férfi szaladt el az erdővel borított hegyoldal fölfelé. A járásőrmester éppen indulni akart be az erdőbe, mikor a kocsiján arra hajtó járásorvost meglátta, akit magával hívott. A két fiú vezetésével a járásőrmester és a járásorvos a sérültet megtalálták, aki akkor még hörgött ugyan, de néhány perc múlva meghalt. Koponyájának hátsó része teljesen be volt szakítva.

A járásőrmester az őrre sietve a nyomozást megindította. Csakhamar megállapították, hogy a meggyilkolt egy krassófüzesi baromfikofa férje, aki aznap Resicabányán libákat adott el, de zsebeiben semmi pénz sem volt található. Krassófüzes szintén a resicabányai szakasz területén feküdt, a boksánbányai járásparancsnokságnak alárendelt zsidovini őr körletéhez tartozott, így nekem a meggyilkoltról már volt tudomásom. Szemle alkalmával a zsidovini őrparancsnok a közbiztonságra veszélyes személyek között őt is felsorolta, elmondván róla, hogy azelőtt urasági imas volt, egyszer már lopás miatt fel is jelentették, de több volt vele a baj amiatt, hogy homoszexuális ember lévén, a BTK. 241. §-ába ütköző vétség elkövetésére céljából a falubeli legényeket folytonosan zaklatta.

Ugynevezett buzeráns volt, de nem abból a fajtából, amelyik a kérdéses dolgot műveli, hanem abból, amelyik állja. Ilyenek sokkal többen vannak, mint az első fajtabeliek, csak hogy a bűnügyi krónikában ezeknél ritkábban szerepelnek, mert a dolog természete kizárja, hogy erőszakkal igyekezzenek céljukat elérni.

Ezen tudomásomat a nyomozást vezető altisztekkel közöltem, és figyelmeztettem őket arra, hogy ez a körülmény a gyilkosságnál is közrejátszhatott, miért is arra figyelemmel legyenek.

A nyomozás eloszor a két tettes személyének megállapítására irányult. A két fiú csak annyit tudott róluk mondani, hogy munkásformájuk volt és hogy láthatólag fiatalok voltak. Korcsák, stb. lejárása után sikerült is a nyomozó járőröknek két 18–19 éves gyári munkás nevét megtudni, akiket a meggyilkolt társaságában aznap többen láttak, még pedig több helyen is. Másnapra mind a kettő a csendőrség őrzetében volt. Az egyiket még aznap kereste volt az egyik járőr a lakásán, de nem találta. A szállásadó-asszonyja azt mondotta a járőrnek, hogy már harmadik napja, hogy elutazott, de a holmiját nála hagyta. Erre a járőrvezető — egy öreg csendőr — megmutattatta magának a ládáját. Fülét a faláda tetejére téve, a ládából óraketyegést hallott, amiből nyilvánvaló volt, hogy a láda nem lehet harmadik napja zárva, mert akkor az óra már lejárt volna. Így az is bizonyos volt, hogy a tettes nem utazott el két nappal azelőtt; másnapra ő is megkerült.

A helyszíni szemle alkalmával egy olcsó börtárcának és egy villanyos zseblámpának egyes szétbontott darabjai kerültek meg a tisztástól a lejtőn felfelé elterülő erdő alsó szélén. Ezek a bűnjelek a gyanúsí-

tottaknak (persze külön-külön) felmutattattak és elébük táratott mindazon tanúk állítása, akik őket a gyilkosság áldozatával együtt látták. Legfontosabb volt egy korcsmáros vallomása, akinek korcsmájában a sértettel megismerkedtek, továbbá egy korcsmárosnéé, aki a község azon végén, ahonnan a tett színhelyére vezet az út, lévő korcsmája előtt állva, az egyik gyanúsítottat a sértettel együtt rövid idővel a gyilkosság elkövetése előtt az erdő felé menni látta.

A két terhelt látván, hogy a csendőrségnek többrendbeli tanuja van arra, hogy ők a kérdéses napon a meggyilkolttal együtt jártak, továbbá nem tudván, hogy az őket meglepett két fiú felismerte-e őket, vagy sem, továbbá az említett bűnjelek hatása alatt a gyilkosságot beismerte. Valószínű, hogy a beismerés nélkül a gyilkosság nem lett volna rájuk bizonyítható, mert mindaz, amit a csendőrség addig megállapított, csak az alapos gyanúnak szolgálhatott alapul. Tagadás esetén több bizonyíték nem is lett volna szerzhető, így tehát a rábizonyítás végleg lehetetlenné vált volna, mert magának a gyilkosságnak tanuja nem volt, és a két fiú sem tudta határozottan felismerni a két gyanúsítottban azt a két embert, akiket a meggyilkolt mellett meglepett. Tapasztaltabb büntetési ilyen körülmények között aligha tett volna beismerő vallomást, ezért a két gyanúsított beismerését első sorban határságuknak és a bunozes teren ujonc voltuknak tulajdonítom. Közrejátszhatott talán az is, hogy tudták, hogy halalbüntetés nem szabható ki rájuk, mert még nem voltak húsz évesek.

Beismerésük szerint az eset a következőleg játszódott le: A kérdéses nap délelőttjén az egyik korcsmában ültek, mikor bejött oda a meggyilkolt. Italt több-szor fizette, és így látták, hogy sok szásas van nála. Megkívánták a pénzt és ezért, hogy alkalmuk legyen azt valahogyan megszerezni, átültek az asztalához, mikor látták, hogy már kezd megittasodni. Beszédbe elegyedtek vele, ő pedig italt hozatott nekik. 11 óra tájban a vasúti állomáshoz indult, ők pedig elkisérték. Ott a vízeldebe tettek, ahol az egyikük hímveszőjét kezdte fogaosni, és arra kérte, hogy elégítse ki őt vele. Ez meg is történt némi pénz ellenében az árnyékszekben. Emiatt azonban a meggyilkolt lemaradt a vonatról, miért is visszatért a korcsmába, ahol a délutáni vonatot akarta megvárni. Ők ketten ütközben összebeszelték, hogy a meggyilkolt szenvedélyét ki fogják használni a pénze megszerzésére, még pedig úgy, hogy szenvedélyének kielégítése ürügyével kiesalják az erdőbe, ahol végeznek vele. Ez így meg is történt. Az egyikük együtt ment vele az erdőbe, a másik pedig kissé távolabbról követte őket. Az erdőben a kis tisztásra érve, a meggyilkolt annak tulsó partos szélén négykézláb helyezkedett el, kísérője mögéje térdelt, az ott heverő sok kő közül egy kétököllyt felvett és azal a koponyáját hátulról egy ütessel beszakította. Erre a usztas inenső szélén leselkedő másik legény is odasietett. Eppen a meggyilkolt zsebeit forgatták, mikor a két fiú lütyörézésre felfigyelve, az erős lejtőn felfelé szaladtak.

Mindketten teljesen egyformán adták elő az esetet, a meggyilkoltnál talált pénzösszeget is egyformán 132 K 14 fillerben jelölték meg.

Most már csak a beismerésnek tárgyi bizonyítékokkal való alátámasztása volt hátra, ami annál is inkább fontos volt, mert hiszen a beismerésen kívül tulajdonképpen bizonyíték még semmi sem volt. A beismerést könnyen és egybehangozóan tették meg ugyan, amiből töredelemre is lehetett következtetni, de lehetett az előre kieszelt fufang is, a beismerés későbbi visszavonásának céljával.

Ezért utasítottam a nyomozó altiszteket, hogy a két terheltet külön-külön vezessék ki a helyszínre, ott vezettessék magukat pontosan azon az úton, amelyen ők haladtak, főként az általuk megmutatandó menekülési útjukon kísérjék őket végig, miközben főként arra ügyeljenek, hogy a terhelték által szétbontott és menekülés közben elszórt villamos zseblámpa és pénztárca minél több darabját megtalálják. Hogy pedig mindez kétségbevonhatatlan bizonyítékul szolgálhasson, vigyenek magukkal legalább két tanút, akiket előre is figyelmeztessenek arra, hogy jól figyeljék meg, amit látni fognak, hogy jól tanuskodhassanak, de a

helyszínén is minden egyes bizonyítandó körülményre külön is hívják fel a figyelmüket.

A helyszíni eljárás mindkét esetben eredményes volt. Mindkét esetben sikerült a megmutatott menekülési úton a zseblámpa és a pénztárca darabjait megtalálni. Azonkívül a tulajdonképpeni tettes a sok közül azt a követ is kikereste, amellyel a gyilkosságot elkövette.

Ezek után a nyomozás és a bizonyítás be is lett volna fejezve, csak a 132 K 14 f-t kellett még megtalálni. A terhelteknél ugyanis semmi pénz sem találtatott. Mindegyikük mindig más és más rejtekhelyet mondott, de a pénz sehonnan sem került meg. Még a harmadik járásba is el kellett őket kísérni. Három egész nap ráment erre a haszontalan és fárasztó munkára, míg végül egyikük bevallotta, hogy ők a meggyilkoltnál egy fillért sem találtak. Mivel azonban azt vélték, hogy ha elfogatnak, a csendőrök nem fogják nekik elhinni, hogy semmi pénzt sem találtak, és őket a pénz előadása céljából verni fogják, még a két fiú megjelenése előtt összebeszéltek, hogy kézre-kerülésük esetén mindketten azt fogják mondani, hogy a meggyilkoltnál 132 K 14 f-t találtak. Ezután a másik terhelte is hamarosan bevallotta, hogy pénzt nem találtak. A meggyilkolt ugyanis az erdőbe való elindulásuk előtt, anélkül, hogy azt a terheltek észrevették volna, az egész pénzét visszahagyta a korcsmárosnál, aki azt a csendőröknek elő is adta, de azt nem tudta, hogy az a meggyilkoltnak az egész pénze volt.

Ime két bűnös, aki előre számol azzal, hogy megfogják, de mégis elköveti a gonoszságot.

A terjedelmes jelentést Konnerth János csendőr e. őrmester szerkesztette meg igen jól. Annak vétele után a lugosi kir. ügyész távbeszélőn azonnal kifejezte elismerését és köszönetét a resicabányai őrsnek a jó nyomozásért és a szép jelentésért.

CSENDŐR LEKSZIKON

105. **Kérdés.** *Alkalmatlan eszközzel vagy alkalmatlan tárgyon lehet-e elkövetni kísérletet?*

Válasz. A modern büntetőjognak általánosan elfogadott alapelve szerint a kísérlet büntethetősége tárgyi veszélyességén alapszik. Ez az elv vezetett a különbségtételre az abszolúte és a relative alkalmatlan eszköz és tárgy között. Abszolúte alkalmatlan az eszköz pl. akkor, ha a mérgező kísérlet vízzel történt; abszolúte alkalmatlan a tárgy, ha a gyermekölés halva született gyermek ellen irányul. Relative alkalmatlan az eszköz és a tárgy, ha csak a fennforgó esetben alkalmatlanok bűncselekmény elkövetésére; pl. a beadott mérge kevés volt az ölésre, de ha kellő mennyiségben adták volna be, halált okozott volna. Az úgynevezett subjectivizmus elveti ezeket a megkülönböztetéseket s azt hangoztatja, hogy a kísérlet lényege a bűnöző akaratban rejlik, ez pedig megvan mindkettőnél. A magyar büntetőjog és a bírói gyakorlat az objectivizmus irányát követi és az abszolúte alkalmatlan kísérletet nem bünteti.

Szigorúan a magyar Btk. szövegét szem előtt tartva, azonban nem abból kell kiindulnunk, hogy az eszköz vagy tárgy abszolúte vagy relative alkalmatlan-e, hanem abból, hogy az adott esetben a cselekvés a véghezvitel megkezdésével egyértelmű-e vagy sem. Ez pedig abból ítélhető meg, vajjon a jogsértés megkezdődött-e valósággal, azaz közvetlenül veszélyeztették-e a jogtárgyat a cselekvéssel? A törvény ugyanis azt mondja, hogy csak a szándékolt bűntett vagy vétség véghezvitelének megkezdése a kísérlet. Ha tehát a kísérleti cselekmény olyan volt, hogy azzal a szándékolt cselekmény véghezvitelét teljes lehetetlenség volt megkezdni, kísérlet nem állapítható meg, mert a véghezvitel ily esetben meg nem kezdődött. Teljesen ártalmatlan eszközzel például üres pisztollyal nem lehet ölés kísérletét elkövetni, épp úgy, ha a jogi tárgy vagy az elkövetés tárgya nem létezik, például holttesten ölés kísérlete, nem terhes nőn magzatelhajtás kísérlete fogalmilag ki van zárva. És pedig akár tudta a tettes az eszköz ártalmatlanságát, akár nem, kísérlet egyaránt nincs, mert ha tudta azt, akkor világos,

hogy nem volt szándéka bűntettet elkövetni, ha pedig nem tudta, akkor oly ténykörülmény iránt volt tévedésben, amely kizárja a beszámítást.

Természetesen megállapítható a kísérlet, ha a tettes az ártalmas, illetőleg az alkalmas eszközzel megkezdte a véghezviteli tevékenységet, de az utolsó kivételi mozzanatnál tévedésből ártalmatlan eszközzel cseréli fel azt (például a méreggel kevert italt elkészítvén, tévedésből a méregetlen poharat adja át a sértettnek). A tettes ugyanis itt már megkezdte a véghezvitelt s ténykedése oly veszedelembe hozta a sérteni szándékolt jogtárgyat, hogy az eredmény csak véletlenül nem következett be.

Megállapítható a kísérlet akkor is, ha az alkalmazott eszköz olyan volt, hogy azzal az illető bűncselekmény végrehajtását meg lehet kezdeni, ha amint utólag kiderült, a cselekményt nem is lehetett volna befejezni, például a töltött pisztolyban a lőpor a tettes tudtán kívül megnedvesedett. Ily esetben a kísérlet fennforog, mert a cselekvés az életre közvetlenül veszélyes volt, miután nem is lehetetlen, hogy a teljes eredmény is bekövetkezhetett volna. Ugyancsak fennforog a kísérlet, ha a cselekmény tárgya létezett és veszedelemben forgott, ha véletlenül akkor nem azon a helyen volt is, amelyen a tettes gondolta. Aki üres pénztárt feltör, üres zsebbe belenyúl, lopás kísérletét követi el, mert cselekvése veszélyeztette a birtokjogot s csak a tettes akaratán kívül álló akadály miatt nem fejeződhetett be a cselekmény. Aki az ablakon át belő a szobába, hogy ágyában alvó ellenségét találja, a kísérlet megáll, ha az illető sértett aznap éppen más szobában is tért éjszakai nyugovóra.

Azok, akik a laikusok által „gonosz szándék”-nak nevezett lelki folyamat (a Btk. csak szándékot ismer) megbüntetését igazságosnak tartják (pl. az ágyban fekvő halottra irányzott lövés esetében, amikor a tettes élőnek gondolja a halottat), igen ingatag alapra helyeznék a bűncselekmények elbírálását, mert tág teret nyitnának az ú. n. „jó szándék”-kal való védekezésnek. Az objectivizmus a szándéokra rendszerint az eredményből következtet és abból, hogy a tettes tudatos eljárása (eszközök megválasztása stb.) mily akaratelhatározással állhatott kapcsolatban. Mikor a Btk. kimondotta, hogy a törvény nem tudása nem mentség, eleve kizárta, hogy a jó és gonosz szándék fogalma közt kifeszített kötélen táncoltassák a beszámíthatóság kérdését. Hiszen akkor az áruló, aki jó pénzért megmutatja az ellenséges csapatnak a rengetegben vezető jó utat, nyugodtan védekezhetnék azzal, hogy ő csak nyomorán akart segíteni a kapott pénzzel s esze ágában sem volt hazájának ártani. Viszont nem lehet bűncselekményt megállapítani ott, ahol bűncselekmény létrejött tökéletesen kizárt dolog, ha még oly gonoszság és elvetemültség irányította is a tettes akaratát.

106. **Kérdés.** *Vadászszabvány idegen területre való szándékos vitelével elkövetett kihágás esetén hivatalból vagy magánindítványra kell-e folyamatba tenni az eljárást?*

Válasz. Ebben az esetben (V. T. 32. §.) az eljárást csak magánpanaszra lehet folyamatba tenni.

107. **Kérdés.** *Két lófogatú teherrel megrakott szekér az országúton egymással összeütközik, az egyik szekér össze is törik. Az összetört szekér gazdája ingó vagyongröngvélésének vétsége miatt magánindítványt terjeszt elő. Fennforog-e ily esetben ez a vétség?*

Válasz. A Btk. 418. §-a az idegen ingó dolog szándékos és jogtalan megrongálását bünteti. Minthogy a fennforgó esetben az összeütközés nyilvánvalólag gondatlanság következménye, a Btk. 418. §-ának tényállás-deka megállapíthatónak nem mutatkozik.

108. **Kérdés.** *A községen átvezető útvonal egyik oldalán a tettes kétfogatú kocsiját a lovakal együtt huzamosabb időn át felügyelet nélkül hagyja. Minő szabálytalanságot követett el ezzel a kocsis gazdája, ha mindjárt nem is akadályozta az útvonal forgalmát?*

Válasz. Az 1890:I. t.c. 110. és 111. §-a értelmében tilos a járműveket az útpályán hagyni, tilos a vonóállatokkal ellátott járműveket az útpályán álldogálni huzamos ideig. Tilos továbbá a járművet vezetés, illetőleg felügyelet nélkül hagyni az úttesten. Aki ezeket a tilalmakat megszegi, úttörő kihágást követ el. Mint-

hogy az útvonalak nem arra valók, hogy azokon a járművek megálljanak és pihenőt tartsanak vagy egyéb okból közlekedés nélkül időzzenek, közömbös kérdés a kihágás fennforgásánál az, hogy a forgalmat valóban akadályozta-e a megálló jármű. Ellenben védekezhetik esetleg a siker reményében azzal, hogy a megállás elkerülhetetlenül fontos okból történt, nem tartott huzamos ideig s minden intézkedés megtörtént arra vonatkozólag, hogy a vonó-állatok elszabadulása megakadályoztassék.

A Ktk. 120. §-ába ütköző testi épség ellen való kihágás ily esetben akkor forog fenn, ha a kérdésben leírt útrendészeti szabálytalanság mások személyét es vagyonát bebizonyíthatólag veszélyeztette.

109. Kérdés. *Mi a jelentősége a tévedésnek akkor, midőn a végrehajtott büncselekmény eredménye más személyen vagy tárgyon következik be, mint ahogy ezt a tettes szándékolta?*

Válasz. A tévedés általában kizárja a szándék fennforgását. Azonban a tévedésnek lényeges körülményre kell vonatkoznia. Nem lényeges a tévedés pl. a következő esetekben: 1. A. a folyam hidjáról azzal a szándékkal dobja B.-t a vízbe, hogy belefüljön. De B. feje odaütődik a hid kőoszlopához és szörnyet hal, még mielőtt a vízbe esnék. 2. A. egy bezárt dobozt lop abban a hiszemben, hogy abban 1000 pengő van; mikor kinyitja, látja, hogy 10.000 pengő van benne van s megtartja.

A tévedések különös eseteiként szokták felhozni az aberratio ictus és az error in obiecto vagy in persona esetét (-elvéttét ütés és tévedés a tárgyban vagy személyben). Aberratio ictus az, midőn az eredmény más tárgyon áll be, mint amely a támadás célja volt. A. le akarja löni B.-t, ez félre ugrik s a lövés C.-t találja. Error in obiecto vagy in persona pedig akkor forog fenn, midőn az eredménynek más személyen vagy tárgyon való bekövetkezése a tettes tévedésén alapszik. A. meg akarja ölni B.-t és a sötétben C.-t nézi B.-nek és megöli. Igen híres az ú. n. Rose-Rosahl-eset, amellyel kapcsolatosan sokat vitatkoztak a felbujtó bünvádi felelősségéről. Ez az eset a következő:

Rosahl gyáros felbujtotta Roset, egyik munkását, hogy Schliebe asztalost, aki a gyárosnak nagy összegig hitelezője volt s akit a gyáros sok oknál fogva gyűlölt, ölje meg. Nagy összeget ígért neki és egy bizonyos ideig még heti járadékot is. Rose ráállott. Megszerezték a fegyvert, a golyókat stb. és egy estén, midőn tudták, hogy Schliebe az egyik helységből a másikba fog menni, Rose az országúton egy árokban lesbe állott. Midőn már egészen besötétedett, jön valaki. — Harnisch gimnáziumi tanuló — akiben Rose az asztalost vélte felismerni. Rálőtt és megölte.

A magyar büntetőjog gyakorlati alkalmazásában kialakult jogi nézet szerint a tévedés ily esetben lényegtelen, mert a tettes ölni akart és ölt is. Van azonban olyan felfogás is, amely szerint a tettezt aztán ily esetben nem terheli szándékosság, csak gondatlanság az ölés miatt, ellenben a megölni szándékoló egyén sérelmére kísérlet miatt kell felelősségre vonni. Ez az utóbbi felfogás, ismételjük, csak elméleti jelentőségű s épen nem helyeselhető. Természetesen, ahogy a büntetőjogi-lag lényegtelen tévedés nem szünteti meg a tettes felelősségét, épúgy nem szünteti meg a felbujtóét sem. Amint tehát Rose gyilkosságért felelős, Rosahl az erre való felbujtásért fog felelni, mert az ő értelmi tevékenysége volt lényeges feltétele annak, hogy meggyilkoltak egy embert.

Óh ha tudnák az emberek, mily jól esik a jótét nemcsak annak, ki veszi, hanem annak is, ki adja: akkor a jóltevés boldogító élvezetét többre becsülnék bódító dözsöléseiknél, miket csak undor szokott követni, míg a jótétemény tiszta utóíze sokszor éltünk fogytáig sem vész el. De csak az, ki maga is boldogtalan volt, kit gondok sujtának s aki a jólét szükségét érezte, csak az tud szenvedni a szenvedőkkel s gyámolítani a gyámoltalanokat; ezért a szerencsétlenség sokszor valódi szerencse az emberekre nézve.

Hugo Viktor.

KÜLFÖLDI CSENDŐRSÉGEK

A belga csendőrség.

TIHANYI FERENC százados fordítása.

(3. közlemény.)

Tisztek szemléi és kiszállásai; a szemlék időszakai, tárgya és részletei.

16. Minden tisztí parancsnoknak egy kimutatása van, amelyben az alárendelt őrsök és a felügyeleti területén levő községek vannak feltüntetve. Ezt a kimutatást a parancsnoki szoba falán ki kell függeszteni.

17. A „maréchal de logis“¹ szemléit a hónap első 10 napjában ejti meg, hogy a kerületi parancsnok megérkezésekor már újra állomáshelyén lehessen.

18. A „maréchal de logis“ szemléinek eredményéről a kerületi parancsnoknak minden hónap 15-én jelentést tesz, hogy az abból magának jegyzeteket készíthessen s szemle körútján felhasználhassa.

19. Mind a kerületi parancsnokok, mind a „maréchal de logis“ szemléik alkalmával kötelesek a hatóságokkal érintkezésbe lépni s meggyőződést szerezni arról, hogy az őrsök szolgálati tennivalóikat a szükséges értelmességgel és szorgalommal látják el.

s hogy a közsend és rend fenntartásában buzgalommal működnek közre.

20. Ugyanilyen érdeklődésre és tudakozódásra a századparancsnokok is kötelezve vannak, akik évente legalább 3 ízben megszemlélik őrsőiket és evégből az őrsállomásokra kiszállanak.

21. A századosok és hadnagyok szemlekörútjaik alkalmával a legmesszebbmenő részletességgel ellenőrzik az altiszteknek és csendőröknek a legutolsó szemle óta kifejtett szolgálati tevékenységét. Ellenőrzik továbbá a rendet és fegyelmet s hogy nincs-e panasz ellenük. Ha van, azt a helyszínén kivizsgálják s a szükségessé vált büntetést nyomban kiszabják és végrehajtják.

Említettek meggyőződést szereznek arról is, hogy az altisztek és csendőrök nem csináltak-e adósságot s ha igen, azt azonnal kiegyenlítették. Ellenőrzik továbbá azt is, hogy az altisztek, csendőrök nem látogatják-e a koresmákat akkor is, amikor arra szolgálati szempontból szükség nincs.

Meggyőződnek végül arról is, hogy az őrsök a karhatalom kirendelése iránt tett megkereséseknek pontosan eleget tettek-e?

22. Ugyanekkor a századosok és hadnagyok meggyőződnek arról, hogy a laktanyák, a szobák és az istállók rendben vannak-e s hogy a lovak kellően tápláltak, gondozottak és vasaltak-e?

A hadnagy, ha szemlekörútját befejezte s állomáshelyére visszatért, észleleteiről a századparancsnoknak 24 óra alatt jelentést tesz, aki azt szolgálati úton tovább terjeszti.

23. A századosok őrsőiket minden négy hónapban az alábbi időszakokban szemlélik meg:

Az első szemlekörút, amely szeptember, október, november és december hónapokra szól, október havában,

a másodikat, amely január, február, március és április hónapokra szól, március havában és végül

a harmadikat, amely május, június, július és augusztus hónapokra szól, június havában teszik meg.

A századosok útiterveiket tudatják az alárendelt hadnagyokkal, hogy utóbbiak abban az időben, amikor a századosok náluk szemlén megjelennek, állomáshelyükön tartózkodjanak. Ez nem jelenti azonban azt, hogy a hadnagyok ezáltal szemléik megejtésétől mentesítve lennének, mert az ő szemléjüknek a századosé-kéit meg kell előzniök.

24. A hadnagyok téli szemlekörútjaik alkalmával a csavargók és gonosztevők ellenőrzése végett, főleg éjszakára sűrű járőrszolgálatot rendelnek el.

Ugyanilyen rendelkezések kiadására a századosok is kötelezve vannak.

25. A századosok és hadnagyok az általuk szerzett értesülések, a nekik tett és általuk ellenőrzött jelenté-

¹ Magasabb altiszti rendfokozat. Körülbül a volt járőrmesteri rendfokozatnak felel meg.

sek és a hozzájuk érkezett panaszok mérlegelése alapján állítják össze azokat a jó és rossz minősítvényi osztályzatokat, amelyeket a század fegyelmi lajstromába kell vezetniük. Ezeknek a minősítési bejegyzéseknek szabatosoknak és világosoknak kell lenniük. Határozottan kifejezésre kell juttatni a jó és elismerésreméltó tevékenységet, a kiszabott fenyítéseket és azokat az észrevételeket, amelyeket természetüknél fogva a „rossz jegyek” rovatában kell felemlíteni.

26. A századosok és hadnagyok szemlélik alkalmával arról is meggyőződnek, hogy az altisztek és csendőrök a gyalog és a lovas gyakorlatokat hogyan hajtják végre, ami végből a gyakorlati szabályzatban előírt fegyverfogásokat és menetgyakorlatokat átvenni kötelesek.

A lovasgyakorlatok átvétele útján tájékozódnak az altisztek és csendőrök ebbeli képzettségének fokáról.

A különböző gyakorlatokat az altisztek vezénylik avégett, hogy az őrsök összpontosítása esetében azokat úgy gyalog, mint lóháton vezetni tudják.

27. Ha a tisztek úgy találják, hogy a szolgálat érdekében valamelyik altisztnak vagy csendőrnek áthelyezése szükséges, mert panasz merült fel az illetőnek magatartása ellen vagy mert magaviselete nem kifogástalan, avagy mert olyan társaságba került, hogy megbízhatósága kétséssé vált, az ezredesnek az illető áthelyezése iránt javaslatot tesznek.

28. Az áthelyezés indító okait a fegyelmi lajstromba be kell jegyezni. Ha azonban az altiszt vagy csendőr áthelyezése nem a saját hibája miatt történt, a fegyelmi lajstrom „jó jegyek” rovatában kifejezésre kell juttatni azt, hogy ez a változás rá nézve hátrányos következményekkel nem járhat és előléptetését nem késleltetheti.

29. Ha valamely altiszt vagy csendőr a testületből kilépni szándékozik, elbocsájtatása iránti kérelmét közvetlen előljárójának kell írásban beadni, aki azt véleményével ellátva a századoshoz, az pedig az ezredeshez terjeszti elő.

Az elbocsátást az ezredesnek, távollétében helyettesének javaslatára a honvédelmi miniszter rendeli el.

30. A századosok és hadnagyok szemlélik alkalmával az őrsparancsnokokhoz kérdéseket intéznek, hogy meggyőződést szerezzenek, vajjon említett parancsnokok ismerik-e kellően a körletükben fekvő községeket, a lakosságot, annak foglalkozását, erkölceseit s hogy van-e sok koldus, csavargó, gyanus egyén, akiket a csendőrségnek ismernie kell s hogy a helyi hatóságok ezeknek az egyéneknek névjegyzékét megküldötték-e pontosan az őrsparancsnokoknak.

Tájékozódást szereznek afelől is, hogy melyek azok a büntettek és vétségek, amelyek a leggyakoribbak az őrskörletben, hogy a közvélemény szerint melyek azok az egyének, akik a közcsend, továbbá a személy- és vagyonbiztonság megzavarására hajlammal bírnak, akik a bíróságok által megdorgálásra, testi- vagy javítóbüntetésre ítéltettek, akik a javítóintézetekből megszöktek és akik körözés alatt állanak.

A tiszteknek ezeket az adatokat azért kell ismerniük, hogy az őrsüket ellenőrizhessék és hogy azoknak a közbiztonság érdekében szükséges parancsokat és utasításokat megadhassák.

31. Ha a századosok és hadnagyok szemleútra indulnak, erről előljáróikat akként helyezik tudomásba, hogy útiterveiket azoknak előterjesztik; ilyenkor a szemlenaplón kívül mindig magukkal viszik a század, illetőleg a kerület altisztléinek és csendőreinek betűsoros ellenőrző névlajstromát, amely utóbbinak az „észleletek” rovatába bejegyzik mindazokat a tapasztalataikat, amelyek a minősítés alapjául szolgálnak; az eredeti példány a szemlélő tisztnél marad, míg a másodlatot a 27. pont értelmében az őrnagynak kell előterjeszteni.

Előjegyzések a parancsokról és levelezésről; hogyan kell ezeket vezetni; milyen célt szolgálnak és kinek kell azokat átadni.

32. A századosok és hadnagyok két előjegyzést kötelesek vezetni, amelyek közül az egyiket „parancs könyv”, a másikat pedig „levelezési könyv” címszóval kell megjelölni.

33. A századosok által vezetett előjegyzések magukban foglalják mindazt, ami az általuk parancsnokolt

századra vonatkozik, a hadnagyok által vezetettek pedig az őrsök szolgálatát ölelik fel.

A századosok ezenkívül egy harmadik előjegyzést is vezetnek, amelyben a nekik megküldött nyomozó leveleket, továbbá az engedélyezett eltávozásokat és szabadságokat jegyzik be.

34. A parancskönyvbe az előljárók által kiadott olyan parancsokat, utasításokat és körözüvényeket kell teljes tartalommal bevezetni, amelyek a törvények és a törvényes hatósági megkeresések végrehajtását célozzák s amelyeket az ezredes vagy az őrnagy küld a századosoknak és hadnagyoknak s utóbbiak az őrsparancsnokoknak.

35. A levelezési könyvbe a parancsnokok a szolgálattal kapcsolatosan, egymással váltott leveleket, valamint azokkal a hatóságokkal történt levelezéseket vezetik be, amelyekkel a szolgálat érdekében összeköttetésben állanak. Sem a parancsokról, sem a levelezésről szóló előjegyzésbe nem lehet bejegyezni olyan parancsot vagy átiratot, amely nem szolgálati jellegű.

36. A századosok és hadnagyok által a parancsokról és levelezésekről vezetett előjegyzéseket a megye főnöke vagy annak helyettese kézjegyével látja el.

37. Mindazokban az esetekben, amikor valamelyik tiszt akár a polgári hatóságtól, akár közvetlen előljárójától hivatalosan a szolgálatra vonatkozó parancsot, körözüvényt vagy utasítást kap, azt legelőször a parancskönyvbe írja be s ha annak folyományaképpen valamelyik alárendeltjének rendelkezést kell kiadnia, ezt a levelezési könyvbe vezeti be.

38. Az altisztek ügyeljenek arra, hogy parancsaikban vagy szolgálati leveleikben nehogy olyan dolgot tárgyaljanak, aminek nincsen szolgálati jellege. A parancsok szabatosak legyenek és juttassák mindig kifejezésre azt, hogy azoknak végrehajtása céljából mit kell cselekedni. A szolgálati levelezésnek ugvanígy a világosság és szabatoság legyen a főjellegzetessége.

39. A tisztek és parancsnokok a szolgálat érdekében hozzájuk juttatott küldeményeknek átvételét igazolni kötelesek. Mind az átvételnek, mind az esetleges parancstovábbításnak 24 órán belül meg kell történnie. A tisztek és az őrsparancsnokok, ha a kapott parancsot végrehajtották, kötelesek erről a közvetlen előljáró parancsnokságuknak haladéktalanul jelentést tenni.

40. Az őrsparancsnok parancs- és levelezési könyvet nem vezet, de köteles a hadnagy útján érkezett parancsokat, körözüvényeket és utasításokat, valamint a helyi hatóságok által küldött megkereséseket gondosan megőrizni. Az őrsparancsnok a parancsok és utasítások közül, amelyekről a csendőreinek tudomással kell birtokuk, azokkal megismerteti. A parancsok végrehajtásáért elsősorban az őrsparancsnok felelős.

41. Eltekintve attól, hogy a hadnagyok az alárendelt őrsök szolgálatkezeléséről a szolgálati napló átvizsgálása útján meggyőződést szereznek avégett, hogy ezenfelül ellenőrizhessék azt is, hogy úgy a helvi, mint a külőrsök a szolgálatot szabatosan vezénylik, kötelesek megállapítani, hogy: 1. a hó folvamán a polgári hatóságok által küldött megkereséseket az őrsök megkapták-e és végrehajtották-e, 2. a parancsokat és megkereséseket az őrsparancsnokok helyesen fogantatosították-e s végül 3. hogy mindazok a parancsok, amelyeknek a csendőrök előtt való felolvasása el volt rendelve, a csendőrökkel tényleg ismertettek.

42. A hadnagy parancs- és levelezési könyvét a százados, a századosét az ezredes vagy az őrnagy ellenőrzi. Ezt az ellenőrzést az illető tiszt megsemmisítéskor kell végrehajtani.

43. A tisztek az érkezés sorrendjében irattározzák és megőrzik a rendeleteknek, a hatósági megkereséseknek, a parancsoknak, utasításoknak és körözüvényeknek a parancskönyvbe bevezetett példányait. Megőrzik ezenkívül a hozzájuk írt leveleket, az átvételi elismervényeket és általában mindazokat az iratokat, amelyek a szolgálattal s az ő levelezésükkel kapcsolatosak.

44. Áthelyezés esetében a parancs- és levelezési könyveket, valamint a szolgálatra vonatkozó összes iratokat az átadónak át kell adni; az átadásnak leltár mellett kell történnie s az átadó az átadásról elismervényt kap. Az átadásnál az átadó közvetlen előljárójának jelen kell lennie. Ha az átadó hadnagy, akkor a

százados, ha maréchal de logis, akkor a hadnagy és ha az őrsparancsnok, akkor a maréchal de logis van jelen.

45. Ha azonban előre nem látott okok miatt az át-helyezett nem várhatja be utódját, akkor az előjegyzéseket és az irattárt a rangban utána következőnek adja át, aki ezzel egyidejűen az áthelyezettet mindaddig helyettesíti, amíg az utód be nem vonul és annak az irományokat át nem adja.

46. Ugyanezt az eljárást kell követni akkor is, ha a tiszt vagy altiszt meghalt s az utód az iratok át-vétele végett csak később érkezik meg. Ilyenkor azokat az iratokat, melyek a szolgálattal semminemű vonatkozásban nincsenek, el kell különíteni. Ezekről az iratokról, valamint az elhalt tulajdonát képezett tárgyakról leltárt kell készíteni s azokat úgy kell a családnak átadni. Az átadás azonban csak akkor történhetik meg, ha az elhalt adósságai előzőleg már rendezettek.

A levelezéseknél követendő szolgálati út.

47. A tisztek, altisztek és csendőrök kérelmeit az ezredes és az igazgatási osztály intézik el, kivéve azokat, amelyek hatáskörüket túlhaladják, amikor a csendőrség parancsnoka dönt. Olyan esetekben, amikor elháríthatatlan nehézségek merülnek fel, a honvédelmi minisztert illeti a döntés joga.

48. Az ezredesnek és az igazgatási osztálynak ügyelnie kell arra, hogy a csendőrség parancsnoka elé terjesztendő kérelmek, egymással össze nem egyeztethető dolgokat ne tartalmazzanak.

49. Ha halaszthatatlan vagy előre nem látott körülmények megkövetelik, hogy a százados vagy a hadnagy a csendőrség parancsnokának közvetlenül tegyen jelentést, akkor a jelentés tárgyáról és az okról, amely a szolgálati út mellőzését szükségessé tette, a közbeeső előjáró parancsnokságokat haladéktalanul tudomásba kell helyezni.

50. Ezenfelül rendes levelezés folyik a csendőrök és az őrsparancsnok, az őrsparancsnokok és a maréchal de logisk, a maréchal de logisk és a hadnagyok, a hadnagyok és a századosok és végül az utóbbiak és az ezredes között.

51. A kérelmeket, amelyeket szolgálati uton kell a különböző tisztekhez felterjeszteni, 24 óra alatt el kell intézni. Ha az intézkedésre hivatott tiszt nem tud dönteni, köteles ugyancsak 24 óra alatt előjáró parancsnokától utasítást kérni.

Az őrsök naponkénti szolgálata és az ezzel kapcsolatos levelezés.

52. Minden őrsnek naponta egy 2 főből álló járőre leportyázza az országutakat és a mellékutakat, a fanyákat és az őrskörlet egyéb helyeit; a maréchal de logisk és az őrsparancsnokok a csendőrökkel megállapodnak a portyázásra, valamint a szolgálat céljaira nézve, legyen az akár rendes, akár rendkívüli; hogy a járőrök szolgálatba indulásának sorrendje ne legyen változtathatóknak kitéve, az őrsparancsnok a szolgálatot a legidősebb és a legfiatalabb csendőrrel felváltva teljesíti s e sorrendtől csak betegség vagy más elháríthatatlan akadályok esetében lehet eltérni.

53. A csendőrök szolgálataik alkalmával megtekintik az utasok útlevelét s mind fölük, mind más egyenektől érdeklődnek az iránt, hogy azokon a helyeken, ahonnan jönnek, nem fordult-e elő büntetés vagy vétség s azoknak tetteseiről, a bűnjelkekről nincs-e tudomásuk; ugyanígy felvilágosítást kérnek minden olyan helyen, ahol megjelennek s ezenfelül tájékozódnak afelől is, hogy nem fordultak-e meg koldusok, esavargók s egyéb gyanús egyének. Evégből a polgári hatóságoknál is megjelennek s ott egyúttal szolgálati naplójukat is látta-mozgatják.

(Folytatjuk.)

Mi a tenger felszínén úszik, az szigetképzésnek alapja nem lehet, s így azon tulajdonok, melyek által pillanatnyi sikerhez s azok, melyek által állandó hatáshoz juthatunk, nem csak különbözők, de sok tekintetben valósággal ellenkezők.

Eötvös.

SPORT

Az 1927. évi országos csendőrségi úszóverseny eredménye. Az 1927. évi országos úszóversenyünk július 9. és 10-én Debrecenben, a nagyerdei 50 m-es városi uszodában, a debreceni kerületi parancsnokság rendezésében folyt le. A fürdőidény miatt az uszodát 10-én csak félnapra lehetett biztosítani, így az előversenyek már 9-én délután voltak, azoknak 4-4 első helyezette jutott a döntőbe. Az idő kevésbé kedvező voltának és a verseny kényszerű, koradélelőtti kezdetének tudható be, hogy aránylag kevés, de előkelő nézőközönség jelent meg. Ott voltak a honvédség, vámórség, folyamórség és rendőrség, a bíróság és a város képviselői, a versenyzők családtagjai és hozzátartozói s körülbelül 100 polgári érdeklődő. A döntő hűvös, szeles időben, jó vízben, 10-én 8 órától 12-ig tartott, utána 13-ig — **Gidófalvy Elemér** ezredes kerületi parancsnok a sportot méltató beszéde után — eredmény kihirdetés és díjkiosztás volt. A döntő programját honvédek, leventék és főiskolások úszószámái, vízbőlmentés, tányérkeresés, bemutató ugrások és önként jelentkező polgári egyének részére rendezett kacsafogás tették tarkává. A verseny szép sportot nyújtott, amit kellően igazol az, hogy összes rekordjaink megdőltek s egyedül csak a legénységi 100 m-es mellúszás eredménye gyengébb

Az életmentő tanfolyam résztvevői a Dunán. Középen Falb Endre folyamőr főhajónagy, aki az evezést oktatta.

4 másodperccel a múlt évinél. A tisztek — a vízbőlmentés kivételével, melyben nem vettek részt — az összes bajnokságokat elnyerték. A részletes eredményeket és a kerületek helyezését alább közöljük. A szegedi kerület ez évben is kiemelkedő fölényrel nyerte meg a pontversenyt s az összes vándordíjakat is egymásután másodszor. Kiváló teljesítménye szervezett munkáról tesz tanuságot. Szép a miskolci kerület előnyomulása a II. helyre: ezt tisztán legénységi, míg a szombathelyi kerület III. helyezését tisztai eredményeinek köszönheti. A legnagyobb haladás a debreceni kerületnél látszik, mely tavalyi utolsó helyéről az V-re küzdötte fel magát. **Mieskey Kálmán** százados a 200 és 100 m-es gyorsúszás, **Bárdi Mihály** főhadnagy az 50 m-es gyors és **Baitz Ferenc** főhadnagy az 50 m-es hátúszás bajnoki plakettjét végleg megnyerte.

A verseny kifogástalan megrendezéséért és sport-szerű lebonyolításáért a debreceni kerületi parancsnokságnak a m. kir. csendőrség felügyelője elismerését és köszönetét fejezte ki.

Kerületek helyezése: 1. Szeged 146 ponttal, 2. Miskolc 42 ponttal, 3. Szombathely 42 ponttal, 4. Pécs 39 ponttal, 5. Debrecen 32 ponttal, 6. Székesfehérvár 15 ponttal, 7. Budapest 13 ponttal. 1. Mint a legtöbb pontot elérő ker. nyerte a 1. vándordíját, 2. Mint a legtöbb tiszt pontot szerzett ker. nyerte Csongrád vm. v. díját, 3. Mint a legtöbb legénységi pontot szerzett ker. nyerte a szentesi csendőrosztály v. díját, 4. Mint a tiszt staféta győztese nyerte Szentes város v. díját, 5. Mint a legénységi staféta győztese nyerte Csongrád város v. díját. Egyenlő pontszám esetén legénységnél a vízbőlmentés eredménye vételett döntőül.

Tiszti egyéni helyezések: 1. Micskey Kálmán százados, nyert 2 bajnoki plakettet, 1 tiszteletdíjat, 2 arany- és 1 ezüstérmét, 2. Rieger Mihály g. főhadnagy, nyert 2 bajnoki plakettet, 1 tiszteletdíjat, 3 aranyérmét, 3. Bárdió Mihály főhadnagy, nyert 1 bajnoki plakettet, 1 tiszteletdíjat, 1 arany- és 3 ezüstérmét, 4. Csürös Gyula százados, nyert 1 arany-, 1 ezüst- és 1 bronzérmét, 5. Baitz Ferenc főhadnagy, nyert 1 bajnoki plakettet, 1 tiszteletdíjat, 1 arany- és 1 bronzérmét, 6. Miedler Rezső főhadnagy, nyert 1 tiszteletdíjat, 2 ezüstérmét.

Versenyszámonkénti eredmények: 50 m. gyorsúszás: tiszték: 1. Bárdió Mihály főhadnagy, 2. Micskey Kálmán százados, 3. Baitz Ferenc főhadnagy, 4. Lenkei Imre g. főhadnagy; legénység: 1. Madarász Kálmán csendőr, 2. Füzési Sándor csendőr, 3. Tolnai Antal pr. csendőr, 4. Nagy Imre pr. csendőr. **50 m. mellúszás:** tiszték: 1. Rieger Mihály g. főhadnagy, 2. Miedler Rezső főhadnagy, 3. Csürös Gyula százados, 4. Háger Richárd alezredes; legénység: 1. Gerencsér Lajos csendőr, 2. Vincze Aladár pr. csendőr, 3. Ludány Endre pr. csendőr, 4. Czuczai Béla csendőr. **50 m. hátúszás:** tiszték: 1. Baitz Ferenc főhadnagy, 2. Bárdió Mihály főhadnagy, 3. Camerle Raymond százados, 4. Garlathy Szilárd százados; legénység: 1. Szóráth Mátyás őrmester, 2. Musztács Ferenc pr. csendőr, 3. Nagy József II. őrmester, 4. Czuczai Béla csendőr. **100 m. gyorsúszás:** tiszték: 1. Micskey Kálmán százados, 2. Bárdió Mihály főhadnagy, 3. v. Lenkei Imre g. főhadnagy, 4. Morell Gyula százados; legénység: 1. Musztács Ferenc pr. csendőr, 2. Madarász Kálmán csendőr, 3. Renyé Győző csendőr, 4. Szóráth Mátyás csendőr. **100 m. mellúszás:** tiszték: 1. Rieger Mihály g. főhadnagy, 2. Miedler Rezső főhadnagy, 3. Csürös Gyula százados, 4. Háger Richárd alezredes; legénység: 1. Gerencsér Lajos csendőr, 2. Vincze Aladár pr. csendőr, 3. Farkas József csendőr, 4. Ludány Endre pr. csendőr. **200 m. gyorsúszás:** tiszték: 1. Micskey Kálmán százados, 2. Rieger Mihály g. főhadnagy, 3. Bárdió Mihály főhadnagy, 4. Csürös Gyula százados; legénység: 1. Musztács Ferenc pr. csendőr, 2. Szóráth Mátyás őrmester, 3. Renyé Győző csendőr, 4. Gereci Sándor pr. csendőr.

Sportünnepély Szombathelyt. A szombathelyi csendőrkerület sportünnepélyét és atlétikai versenyét augusztus hó 14-én tartották meg Zalaegerszegen a MOVE-sportpályán. Az ünnepélyen megjelent *Schill Ferenc* ezredes kerületi parancsnok és vezetése alatt számos kerületbeli tiszt és sokan a legénységből. Ott voltak az egyházak kiküldöttei, Zala vármegye és Zalaegerszeg r. t. város hivatalfőnökei és a város közönségének színe-javá. Az ünnepély kedvező időben folyt le, az elért eredmények erkölcsileg és anyagilag igen jók. A sportünnepély befejeztével *Schill Ferenc* ezredes, kerületi parancsnok buzdító beszédet intézett a megjelent tisztetekhez és legénységhez, majd a vármegye, a város és az egyesek áldozatkészségét köszönte meg. Ezután a díjkiosztás következett. Tiszteletdíjakat Zala vármegye, Zalaegerszeg r. t. város, dr. *Brandt Sándor* vármegyei főjegyző, dr. *Csák Károly* országgyűlési képviselő, dr. *Fürst Béla* csendőrorvos, dr. *Fülöp Jenő*, dr. *Kecskeméthy Albert* és dr. *Szász Gerő* ügyvédek ajánlottak fel; 5 tiszti és 23 legénységi versenyző kapott tiszteletdíjat. Ezenkívül a helyezést elérték és tiszteletdíjban nem részesültek érmet nyertek. A díjkiosztás befejeztével a zalaegerszegi csendőriskola díszmenetben vonult el a kerületi parancsnok előtt.

Két neme van a bőkezűségnek: jótétemény nyújtásában áll az egyik, viszonzásában a másik. Nyujtsunk-e, nem-e, jótéteményt, az hatalmunkban van; de nyujtottat nem viszonzni, az tilos a derék ember előtt, feltéve, hogy jogtalanság nélkül viszonzhatja.

Cicero.

HIREK

Tisztavatás a Ludovika Akadémián.

Szent István napján 79 végzett ludovikust avatott *Kormányzó Úr Öfőméltósága* főhadnaggyá. A tisztavatás színhelye természetesen a Ludovika Akadémia volt, ahonnan az évek hosszú során át oly sok kiválóan képzett, fizikailag, erkölcsileg és szellemileg nagyszerűen nevelt honvédtiszt indult azelőtt is nehéz, de a mai magyar viszonyok között különösen göröngyös és verejtékes életútjára, hogy a megcsontított magyar nemzet egyedüli reményét, az igazság elnyomott hangja mellett egyetlen ütőerejét: kis hadseregünket igyekezzék a legtökéletesebbnél is tökéletesebb értékre nevelni. Ezer belső és külső, anyagi és erkölcsi ellenséget, akadályt kell a fanatikusok hitével s lépésről-lépésre haladó szívós munkával legyőznie azoknak, akik erre a hivatásra vállalkoztak s akiknek erre a hivatásra a Ludovika Akadémián uralkodó szellem és nevelési módszer a legteljesebb testi, lelki és szellemi felkészültséget tudja adni évről-évre. *Öfőméltóságának* alább közölt szavai, amelyeket az újonnan felavatott fiatal tisztetekhez intézett, a legsúlyosabb történelmi idők reámutató komoly intelem volt a fiatal tisztetekhez, hogy felavatásuk nem parádé, a tiszti kardbojt nem a beérkezett szimbóluma, hanem egy utolsó lehelletig, utolsó vércseppig való eljegyzés külső jele a magyar sorssal, annak minden mostani keservével, nyomorúságával, de eljegyzés nemzetünk minden jövőbeli nagy küzdelmével a gondtalan fiatalság s ha ideje jön, az élet feláldozása árán is. Hisszük, hogy fiatal bajtársaink eddigi nevelésük hatása alatt bele tudtak érni abba a komoly, egész férfiakat követelő munkakörbe, ami reájuk vár s a magyar történelem minden eddigi korszakának fiatalságánál is teljesebben tudják alárendelni a maguk egyéni életét a magyar jövő céljainak. Ezzel és csakis ezzel a gondolattal, reménnyel üdvözljük fiatal bajtársainkat hivatásuk kezdetén, amelyet maguk választottak és éppen ezért kétszeresen is felelniök kell azért, hogy méltó katonái lesznek azoknak az őrhelyeknek, ahova ma — sajnos — olyan kevés és igazán csak válogatott magyar fiút állíthatunk.

Az avatási ünnepség közönsége, amelynek soraiban ott láttuk *József* és *Albrecht* kir. hercegeket s a katonai és polgári körök számos előkelőségét, 11 órakor kúrtszóra lett figyelmes, amely a *Kormányzó Úr Öfőméltósága* érkezését jelezte. A felavatandókhoz a Ludovika Akadémia katolikus és protestáns lelkészei, majd *Siposs Árpád* tábornok, a Ludovika Akadémia parancsnoka intéztek beszédet, figyelmeztetve az új tisztetek kötelességeikre. Az új tisztetek csoportja ezután *Öfőméltósága* elé lépett s a rangelső *Siegler Endre* főhadnagy rövid beszéde után letették az esküt. Az eskütétel után *Öfőméltósága* a következő szavakkal bocsátotta útjaikra az új tiszteteket:

— Ma lépitek át a fiatalság legszebb idejének küszöbét. Telve vagytok a jövő mérhetetlen perspektívájának hitével, a komoly fiatalság öntudatával és a fejlődő élet őseréjével. Mától fogva a magyar hadsereg tisztjei vagytok, akikben eszményivé tisztulva kell lobogni minden nagy és örökkévaló erénynek. Hassa át lelketeket a *dicsőséges mult nagy emléke és elődeitek ragyogó példája*. kik a világháborúban a bátorság és a férfiaság mintaképei voltak. De nemcsak a haretéren álltunk meg helyünket, hanem a világ arénájában mindenütt, ahol magyar véreink veszik fel a küzdelmet, legyen az vívőverseny, úszóverseny, dalosverseny vagy bármely sport — sőt elzárva tengertől — cserkészünk a dániai vízi mérkőzésen is győztesként kerülnek ki.

— És győztek itthon adófizető polgáraink, egy szinte kilátástalan küzdelemben katasztrófális pénzügyi helyzetünk szanálása körül. De még mindig elég nehéz a helyzet és így az állam még azoknak sem tud teljesen gondtalan megélhetést biztosítani, kiknek biztonságát és nyugalmaát köszönheti. Azért komoly beosztással, szerény igényekkel kezdjétek az életet, mert semmi sem tudja a lelkiegyensúlyt annyira megzavarni, mint az anyagi gondok. A fiatalságnak joga van szórakozásra és kemény munka után szükség is van arra, de kerüljétek a költséges, testet-lelket megrontó

multságokat és nemcsak a hősiességben, de ebben is legyetek mintaképei a magyar ifjúságnak.

— Most, mikor még agyatok fogékony a tanulásra, használjátok fel szabad időtök egy részét tudástok kibővítésére, tanuljatok *idegen nyelveket*, mert a nyelvismeret a műveltség egy bizonyos fokmérője és *nekiünk, a csonkaország fiainak különös szükségünk van arra, hogy megértessük igazunkat a világgal*, hiszen „néma gyerekeknek még az anyja sem érti a szavát”. Az állam gondoskodik arról, hogy akik saját szorgalmuk folytán eredményeket tudnak felmutatni, azok ismereteiknek tökéletesítése vegett korlátolt számban külföldre küldessenek.

— *Gondolkodjatok komolyan*. Maradjon jellemetek sziklaszilárd, mert a *jövő azoké a népeké, kiknek el-sorban a jelleme erősebb*. Foglaljátok el nemes lelkesedéssel, férfias önérettel és dacos, makacs kitartással kijelölt helyeiteket a haza jobb jövőjéért és boldogságáért folyó küzdelem első arcvonalában. Isten áldása kísérjen utaitokon! —

Az ünnepséget a Ludovika Akadémia zászlóaljának díszmenete zárta be.

Fegyverhasználat. Oláh Ferenc, Oláh János és Oláh Lajos endrefalvai és karancssági cigányok augusztus 21-én 5 órakor Karancsság községben *Arvai József* és *Illyés Ferenc* karancssági őrsbeli csendőrökből állott járőrt lefegyverzési szándékkal megtámadták és a járőrvezetőt könnyebben megsebesítették. *Illyés Ferenc* csendőr *Oláh Ferenc* ellen löfegyvert használt. *Dr. Tompos István* körorvos első segélyben részesítette a fegyverhasználat folytán súlyosan megsebesült *Oláh Ferencet*, majd a balassagyarmati kórházba szállították, ahol még aznap belehalt a sérülésébe. A fegyverhasználat ügyében a kivizsgálás folyik.

Levizgáltak az életmentő tanfolyam résztvevői. A budapesti csendőr kerületi parancsnokság 24 fővel rendezett életmentő tanfolyamának résztvevői augusztus 23-án a budapesti Rudas fürdő medencéjében tettek róla bizonyosságot, hogy lelkiismeretes szorgalommal, komoly munkával és szép eredménnyel használták fel ezt a három hetet, amely e célból rendelkezésükre állott. A tanfolyam anyaga az első segélynyújtás, vízbőlmentés és evezés volt. A vizsga programjában örvényúzás, szaltók, alagút úzás, tendem úzás, életmentési fogások, szabadító fogások, transzportúzás, tányérkeresés, búvárúzás, életmentés ruhában, stafétaúzás, egyszóval mindaz szerepelt, amit olyan úszónak tudnia kell, akitől fuldokló embertársa segítséget remélhet. A megadott feladatokat kivétel nélkül imponáló biztossággal oldották meg sorra a tanfolyam összes résztvevői, akik a rendelkezésre állott rövid idő alatt — különösen azt tekintve, hogy legnagyobb részük a tanfolyam előtt az úzásnak csak legprimitívebb formáját, az úgynevezett kutyaúzást ismerte — valóban elismerésre méltó eredményt értek el és kicsiszolódott, biztos úszómozdulataikon a szakértő szem megállapíthatja, hogy ebben

a tanfolyamban az átlag köteleességteljesítésen felül messze túlmenőleg a lelkes odaadás és nemes törekvés vitte a főszerepet, ami a szakszerű eredmény látásánál is igazabb öröme szolgált a nézőknek. A Budapesti állomásozó csendőr tiszti kar számos tagja, élén *Fischer József* és *Arady István* ezredesekkel, nézte végig a vizgát. A bemutató végén *Arady István* ezredes, a budapesti csendőrkerület parancsnoka, elismerését fejezte ki a tanfolyam parancsnokának: *Szirtes Ferenc* századosnak, köszönetet mondott önzetlen működésükért *dr. Hunyady Baláznak*, a Mentőegyesület orvosának és *dr. Histek Józsefnek*, a Budapesti Önkéntes Mentőegyesület orvosának, akik az első segélynyújtásban képezték ki a tanfolyam résztvevőit, akik szorgalmukért kerületi parancsnokuktól a vizsga után szintén elismerő szavakat kaptak s közülök is megkülönböztetetten *Farkas Mátyás* tiszthelyettes (tápiószelvi őrs), *Baposa Mátyás* törzsörmeister (jászfényszaru őrs) és *Bátor József* törzsörmeister (szajoli őrs), akik 45, 45, illetve 41 éves koruk ellenére is buzgón és eredménnyel végezték köteleességüket. A tanfolyam legkiválóbbjai *Horráth István* csendőr (drégalypalánki őrs), *Huszárik János* csendőr (tőszegi őrs) és *Spisák Nándor* őrmester (csillaghegyi őrs), akik egy esetleges újabb tanfolyamban segédoktatóknak kiszemelve.

Itélet Gábor Márton volt segedi őrsbeli őrmester bűnügyében. A pécsi honvéd törvényszék augusztus 31-én három évi és két havi, kéthavonként egyszer kenyér és víz, valamint keményfekhellyel szigorított és minden év hatodik és tizedik hónapjában két napi magánzárkával súlyosított börtönre ítélte *Gábor Márton* volt segedi őrsbeli őrmestert emberölés büntetése miatt, amit 1926 október 30-án Segesden *Balog József* cigányvajda és annak felesége ellen követett el. A bíróság a kilenc havi vizsgálati fogságból hat hónapot kitöltöttnek vett és egyéb vádak alól a vádlottat felmentette.

Kihágások és a rendőri büntető bíraskodás rövid ismertetése címmel a m. kir. állami rendőrség országos szaktanfolyamainak kiadásában most jelent meg *Dr. Csuhay Sándor* m. kir. államrendőrségi főtanácsos „Kihágások és a rendőri bíraskodás rövid ismertetése” című tankönyve. A könyv nem a kihágási paragrafusok egyszerű gyűjteménye, hanem megismerteti olvasóját a szabályozott közigazgatási berendezéseinkkel, intézményeinkkel, amelyeknek alapos ismerete a kihágási események megértése szempontjából szükségesek. Amellett a rendőri büntető bíraskodás alapismeretét is nyújtja. A könyv megrendelhető a m. kir. áll. rendőrség országos szaktanfolyamainak parancsnokságánál (Budapest, IX., Üllői-út 49., Mária Terézia laktanya, III. emelet), ára 4 pengő. A csomagolás és a posta költségeit külön kell fizetni.

Vályi Nagy Géza századost megoperálták. Vályi Nagy Géza századost, a kiváló katonaköltőt, rendkívül súlyos vakbélbántalmak lepték meg, úgy, hogy rajta sürgős operációt kellett végrehajtani. Miután állapotáról aggasztó hírek terjedtek el, utánajárva megállapítottuk, hogy az operáció kitűnően sikerült és bajtársunk már túl van minden veszélyen, amit olvasóink is bizonyára örömmel vesznek tudomásul.

HEGEDŰ
HARMONIUM
TÁROGATÓ
CIMBALOM
HARMONIKA
CITERA

és az összes hangszerek, legjobbak, csakis itt a gyárban kaphatók.
Művészién javít, legjobb hurokat készít.
Arjegyzéket ingyen küld

MOGYORÓSSY GYULA m. kir. szab. hangszergyár
BUDAPEST, VII., RÁKÓCZI-ÚT 71.
Csendőrségnek részletfizetési kedvezmény.

KEMÉNYFA HÁLÓSZOBA

Tartós kivitelben. Jótállással kapható.
Csendőröknek kedvező részletfizetési feltételek.
Lányi bútorkereskedő, VII., Akácfa utca 7. sz.

A Csendőrségi Lapokban

csak olyan teljesen megbízható cégek hirdeteit közöljük, amelyektől olvasóink bizalommal vásárolhatnak. Annak a cégnek a hirdetését, amely ellen a legkisebb jogos kifogás merül fel, azonnal töröljük, miért is kérjük olvasóinkat, hogy minden felmerült panaszt velünk közölni sziveskedjenek.

„CORVIN” BÚTORCSARNOK

Részletre olcsón! Dohány-utca 39.

A közalkalmazottak bevásárlási forrása.

Elöléptek: Törzsörmesterré: a II. számú esendőr kerületben: *Farkas Ferenc, Fejes Sándor, Dózsa János, Szűcs János, Kitta Pál, Sarang Lajos*; a III. számú esendőr kerületben: *vitéz Némethi Pál, Müller Mihály, Major Lajos, Szabados Rudolf, Nagy Pál*; a VII. számú esendőr kerületben: *Kovács József és Sánta Péter* örmesterek. **Örmesterré:** a II. számú esendőr kerületben: *Krabács Antal, Süle Károly, Szabó Lajos I., Rakó Sándor, Szűcs Lajos, Bakai József, Goldfinger Imre, Józsa Lajos, Vasi János, Répási János, Lencse Sándor, Vejezi Ferenc*; a III. számú esendőr kerületben: *Szakály Imre, Csihar József*; a VII. számú esendőr kerületben: *Jakab Mátyás, Nógrádi János, Tóth Sándor I., Pásztor István, Kurucz Mihály, Juhász Sándor és Szegedkő Ferenc* esendőrök.

Házasságot kötöttek: *Szirányi János* százados *Simák Anna* úrnővel Miskolcon; *vitéz Péterffy Jenő* főhadnagy *Schmitz Pipi* úrnővel Budapesten. A III. számú esendőr kerületben: *Marisnyák András* örmester *Korn Mária*val Felsőszőlőn, *Horváth József I.* tiszthelyettes *özv. Török Péterné* szül. *Petrovits Mária*val Pinkamindszenten; az V. számú esendőr kerületben: *vitéz Kürthy Mihály* tiszthelyettes *Mosonyi Mária*val Csongrádon, *vitéz Papp Imre* örmester *Tekes Honóra*val Ókésken, *Kaló József* tiszthelyettes *Geiger Mária*val Madarason, *Péterfi József* tiszthelyettes *Hencz Rozália*val Hódmezővásárhelyen, *Jankó Imre* örmester *Sulóczi Julianna*val Gádoroson; a VI. számú esendőr kerületben: *Turesányi János* törzsörmester *Szabó Amália*val Mátészalkán és a VII. számú esendőr kerületben: *Zóni János* törzsörmester *Kovács Margittal* Tiszakesziben.

Kérelmek: Egy előfizetőnk venne egy pár 42-43. számú előírást tiszti sárga, esetleg fekete bőrszínnal, lehetőleg kaptafával. Alku nélküli utolsó árát kéri lapunk szerkesztőségével közölni; *Balázs András* gönci (Abaúj m.) örsbeli esendőr eladná vadonatúj A. E. G. Mignon írógépét egyszerre lefizetendő 100 pengőért, négy havi részletre pedig 120 pengőért. Csomagolási és postaszállítási költséget nem számít.

Kölesönös áthelyezésüket óhajtják: *Dorcsi Zsigmona* fertőszentmiklósi örsbeli (soproni osztály) örmester a székesfehérvári, szegedi, pécsi vagy a debreceni kerület területére; *Németh Lajos* III. jáki örsbeli (szombathelyi osztály) örmester a budapesti vagy székesfehérvári kerület területére; *Kupai István* berkesdi örsbeli (pécsi osztály) esendőr a székesfehérvári vagy veszprémi osztály területére; *Schádl Adám* nagy szakácsii örsbeli (csurgói osztály) esendőr a kaposvári vagy szekszárdi osztály területére és *Kádár Sándor* köröstarcsai örsbeli (gyulai osztály) esendőr a szentesi vagy makói osztály területére. Kérjük kölesönös áthelyezésüket óhajtó bajtársaikat, hogy címüket velük közöljék.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Cikket nemcsak a csendőrség tagjaitól, hanem bárkitől elfogadunk s azt megfelelően honoráljuk. Kéziratot nem adunk vissza. A közleményeket kérjük az ívnek csak egyik oldalára, lehetőleg félhasábosan és könnyen olvasható írással írni. A szerkesztői üzenetekben mindenkinek válaszolunk, levélben senkinek, válaszbélyeget tehát fölösleges beküldeni. Jellegül kérjük kisebb helységek neveit választani, mert az azonos jellegéből származó félreértéseket csak így lehet elkerülni. Az előfizetést kérjük pontosan megújítani, mert a felszólítás költségét külön felszámítjuk. A Csendőrségi Lapok részére szánt pénzküldeményeket ne a szerkesztőségnek, hanem a Nemzeti Hitelintézet Budapest-Krisztinavárosi fiókjának tessék beküldeni (Postatakarékpénztári chequeszámla: 1672.). A szelvényen mindig jelezni kell, hogy az összeg a Csendőrségi Lapok folyószámlájára lett befizetve. A hozzánk intézett leveleket így kell címezni: „A Csendőrségi Lapok szerkesztőségének Budapest, I. ker., Vár, Országház-utca 30. szám.”

Nemesség. Nemesség, előnév és címerigazolásokat elvállal, valamint nemesi ügyekben felvilágosítást ad *Királydaróczy Daróczy Zoltán*, a Magyar Heraldikai és Geneológiai Társaság igazgatósági választmányi tagja, a Nemzeti Évkönyv szerkesztője és a Vitézi Rend geneológusa. Címe: Budapest, Márvány-utca 12.

Temesrékás. Az illető keresztnéve *József*, tudomásunk szerint temesrékási születésű s jelenleg Nyiregyházán főhadnagyi rendfokozatban teljesít szolgálatot.

„FOTÓ“ fényképeszeti szaküzlet BUDAPEST VII., Rákóczi-út 80.

Tiszteknek és véglegesített
csendőröknek **6 havi hitel**

Fotó osztály:

Nagy választék minden árban elsőrangú gyártmányú gépekben, felszerelésekben és anyagokban.

Rádió osztály:

Kész készülékek, alkatrészek, vázlatok, accumulatorok stb. stb.

Optikai osztály:

Mindennemű látésővekben nagy készlet; szemüvegek, javítások orvosi vényre. Pontos és gyors kiszolgálás.

Gramofon osztály:

A mai kor legtokéletesebb angol beszélőgépei a legyszerűbb kivitelűtől a legdrágább kivitelűig. Lemezok nagy választékban.

Mechanikai gyermekjáték osztály:

Vasutak (gőz-, villany- és óraszerkezettel), vasuti felszerelések, gőzgépek, gyerekkínók stb. stb.

Láb- és kézizzadását legbiztosabban megszünteti a

FORMIN

crém és hintőpor ára együtt P 1.30. Postai megrendeléseket azonnal továbbít főraktár:

SZÉKELY ADORJÁN

„Isteni Gondviselés“ gyógytára

DEBRECEN.

Kerékpár

közvetlen gyári lerakat eredeti német és francia uti és versenykerékpárok kényelmes részletfizetésre is.

Alkatrészek és pneumatik gyári árban kaphatók.

Varrógép

közvetlen gyári lerakat. Eredeti német himző, stoppoló, ajourózó új rendszerű Central-Bobbin varrógépek kényelmes részletfizetésre is kaphatók.

„GÉNIUS“ GÉPSZAKÜZLETBEN

Károly-körút 3.

Érdeklődő. Forduljon a legközelebbi kir. törvényszék elnökéhez és szegénységi bizonyítvány felmutatása mellett kérje a szegénységi jogon való perlést és pártfogó ügyvéd kirendelését, ami aztán az ügyvédi kamara útján megtörténik. A per törvényszéki illetékesség alá tartozván, ügyvédet mellőznie amúgy sem lehetne. Esetleg ügygondnok útján eredményre jut, különben az ügyvédje majd megadja a kellő felvilágosításokat. Holttá nyilvánítás útján is lehet itélethez jutni, ha annak a feltételei megvannak, amit az ügy részletes ismerete nélkül nem tudunk megmondani.

P. J. Névtelen levélre nem válaszolunk.

Árvaság. Az árvaszéken elhelyezett összegek mai értéke a névértékkel egyenlő, az Ön 90 koronája tehát mai 90 papirkoronát ér. Hogy milyen arányban s mikor történik valorizáció, azt nem lehet tudni.

R. S. Hajduböszörmény. Válasz a Csendőr Lexikonban.

Alsójózsa. 1. Köteles, mert járőrtársának az életét kell megvédenie. 2. a középső. 3. a lexikon rovatban feleltünk. 4. mind a kettő helyes. Az a fontos, hogy az illetőt a támadásra minél gyorsabban tegye képtelenné.

Árvácska. Forduljon bizalommal a katolikus lelkeshez, aki majd útbaigazítja.

Térdre. 1., 2. Olvassa el a Gyalogsági Gyakorlati Szabályzat 1. füzet 6. §-ához csillag alatt fűzött megjegyzést, ebben a kérdésben egyedül az tekinthető irányadónak az egyébként számos, de önkényes szokással szemben. (Az említett füzet a) mellékletében is talál erre vonatkozó tájékoztatást. 3. Válasz a Csendőr Lexikonban.

Tóth János csendőr, Gyöngy. Csak osztály vagy kerület területére vonatkozó áthelyezési kérelmet közlünk.

Somló. Ha akar, semmi akadálya annak, hogy életbiztosítást kössön. Biztosító cég sok van, de ajánlani közülük nehéz, mert mi nem ismerhetjük őket. A mai nagy konkurrencia mellett alig lehet különbség az egyes biztosító cégek feltételei között.

Csendőrségi szállító!

Khaki posztó, Loden, szintartó gyapju, a legerősebb strapára, méterje	15·20 P
Ugyanaz «Extra-Loden» minőségben	16·80 «
Khaki kammgarn, szintartó, tiszta gyapju	18·— «
Ugyanaz extra finomban	25·60 «
Férfi ing, fehér vagy khaki színben, kitűnő molinból, szolgálatban zubbony alá a legcélszerűbb, legjobb és legolcsóbb	5·20 «
Alsónadrág, ugyanezen minőségben, rövid	2·50 «
Ugyanaz egész hosszú, fűzős	4·40 «
Csendőrkalap-toll, valódi kakastoll, csak dupla, dus kivitelben van raktáron	8·80 «

a 38 év óta fennálló és a csendőrségnél elismert

M Á R E R
egyenruházati intézetében

Budapest, VIII., Baross-tér 6,

a Keleti p.-udvar érkezési oldalán, a Baross-szoborral szemben.

Telefon: József 321—78.

BŐRÖND ÉS DÍSZMŰ KÉSZÍTŐ
SIMON GYULA
a közlg. tisztviselők szerződéses szállítója
Budapest, VIII., Baross-utca 1. szám.
A csendőrség tagjainak árengedmény.

Kenyér. Ha igazolni tudja, hogy 1915 október 15-től 1918 november 28-ig egyfolytában katonai szolgálatot teljesített, akkor kötelezőjébe 3 évi katonai szolgálat beszámítását kérheti. Nyugdíja szempontjából azonban a beszámítás már nehezebb s csak nyugdíjaztatása után kegyelmi úton kérheti, mert megszakítása van. Ha annak idején igazolni tudja, hogy közvetlen átlépését a harctéren szerzett betegsége és a levélben írt egyéb rendkívüli körülmények okozták s hogy felgyógyulása után azonnal jelentkezett csendőrségi szolgálatra, esetleg remélheti, hogy a beszámítást engedélyezik.

Sz. Olvassa el lapunk 1924. évi 9. számában „F. J. tiszthelyettes, Nagyoroszi” jellegre küldött üzenetünket.

Nyilt. 1. Felülvizsgálatása alkalmával az 1912. évi LXV. t.-c. 42. §-ának 1. bekezdése alapján adja elő a felülvizsgáló bizottságnál a kedvezményes nyugdíj folyósítása iránti kérelmét. 2. A közzéadottakra fennálló szabályokon az nem változtat, hogy élelmezési adagválság helyett most étkezési pénzt kapnak. 3. Az előljáró az alárendelt kérelmét halogatás nélkül köteles az intézkedésre hivatott előljáróhoz továbbterjeszteni. 4. A magasabb vezénylési pótdíj az előléptetés napjától s nem az előléptetést tárgyaló parancsnak az őrre érkezésétől illeti meg. 5. A Mona Lisa Leonardo da Vinci olasz művész festménye. A képet Mona Lisáról, Francesco del Gioconda firenzei kereskedő nejeről festette 1506-ban. A kép eredetijét 1911-ben a párisi Louvreből ellopták, de 1913-ban megkerült s most ugyanott van. Reprodukciót Könyves Kálnán műkiadó r.-t.-nél (Budapest, Nagymező-u. 37/39.) kaphat. A reprodukció 37×55 cm. nagyságú s ára 35 pengő. Csak ez az egy példány van belőle, értesülésünk szerint reprodukciót egyébként csak Párisban lehet kapni a képről. A két másik kép témáját többen is megfestették, nem tudhatjuk, kinek a művét keresi. E tekintetben forduljon az említett műkiadóhoz. 6. A detektivállományba kizárólag érettségivel bíró egyéneket vesznek fel s felvétel most különben sincs. 7. Kókay Lajos könyvkereskedésében, Budapest, IV., Kammermayer-utca 3. sz. 8. Írja meg a könyv szerzőjét, mert hasonló című munka sok van.

A világhírű **MERKUR**
CSENDŐRSÉGI KERÉKPÁROK
legolcsóbban részletre is

DÉRY GÉPÁRUHÁZÁBAN, SZEGED
Árjegyzék ingyen Gummik, alkatrészek

Csendőrség részére 30%-kal olcsóbban

fogorvoslási és fogtechnikai
műveletek

Idb. Fenyvessi Vince Menyhért
intézetében

Budapest, IX., Ráday-u. 5. (Kálvin-tér mellett)

Rendelés: reggel 9-től este 6-ig.

Rövid kezelési idő!

REMINGTON PORTABLE

a legmodernebb és legtartósabb utazó és irodagép.

ELŐNYEI:

Kis helyen elfér, könnyű súlyánál fogva könnyen hordozható. Mivel a legtekélyesebb amerikai gyártmány 100%-os üzembiztonságú. Nagy áttérőképesség, könnyű kezelés, betöltsétele a nagy gépekével teljesen egyenlő. Mindezeket összevéve ára oly olcsó, hogy a kedvező fizetési feltételekkel minden parancsnokság vagy magános könnyen beszerezhető. — Érdeklődésre részletes ajánlattal szolgál!

NÉMETH LÁSZLÓ Irógépbehozatali vállalata

Budapest, V. ker., Alkotmány-utca 12. szám.

A legjobb csendőrségi referenciák!

Bácskai. A levelében leírt vagyoni helyzet rendezésének a magyar jog értelmében, amely tudomásunk szerint az elszakított területeken is érvényes, nincs elvi akadály. Különösen pedig második házasságából született gyermekének a köteles részre vonatkozó igényét a törvény a leírt esetben is elismeri. A baj csak az, hogy idegen állam bírósága előtt kell esetleg pert indítani. Az első tennivaló az, hogy apósával lépjen békés érintkezésbe, ha ez nem vezet célra, vegye igénybe egy, az elszakított területen működő ügyvéd tanácsát. Az esethez részleteiben pedig csak akkor szólhatnánk hozzá, ha ismernők annak az okiratnak szövegét, amelyben a szóbanforgó kötelezettségeket elvállalta. Kár volna pereskedni, mert rámegegy a vitás néhány hold jórésze.

Kiss th. Kaba. A volt kassai pótszárny parancsnokság irattárát a miskolci kerületi parancsnokság őrzi, de tudomásunk szerint az irattár nagyon hiányos, nagy része oda-veszett.

Alföldi város. Csak a kinevezett őrsparancsnokokat illeti meg.

Cserépfalu, érdeklődő. 1. Százados és a Ludovika Akadémia segédtisztje. A másikat nem találtuk. 2. Még nem, de meglesz. 3. Természetes.

Saturnus. A Szut. 521. pontja felsorolja azokat a hatóságokat, amelyek felhívásadásra jogosultak. Ezek között a polgármester nem foglal helyet s így felhívási joga nincs. A polgármester és a rendőrkapitányság vezetőjének működése, hatásköre annyira eltér egymástól, hogy párhuzamba nem is állítható. Az előbbi közigazgatási tisztviselő, aki a főszolgabíró kikapcsolásával közvetlenül az alispánnak van alárendelve, de működése tisztán közigazgatási jellegű és a nagyközségek főjegyzőinek működésétől csak nagyobb arányainál fogva különbözik. A rendőrkapitányság pedig rendőrhatalóság s vezetője természetszerű felhívási joggal bír a működése területén lévő csendőrörsökkel szemben s azon a területen teljesítendő szolgálatokra, amelyen a közbiztonsági szolgálatot a csendőrség látja el. A polgármester az őrsökkel megkeresésekben levelez, ami azonban nem jelenti egyiküknek a levélben foglalt ama nézetének a helyességét, hogy a polgármesternek kicsi a hatásköre. Nem kicsi az, csak nem olyan természetű, hogy a csendőrséggel szemben felhívási jogra legyen szüksége, amint pl. az államvasutak vezérigazgatójának igen nagy a hatásköre és még sines meg a testületünkkel kapcsolatos felhívási joga.

Kr. e. 525. Olvassa el mai számunkban „Nyílt” jelígre küldött üzenetünk 6. pontját.

Kopáncs, I. Két büntetlen előéletű ember borozás közben összeverekszik s az egyik a másikat a verekedés hevében hasbaszúrja úgy, hogy az összeesik és meghal. A járőr a nyomozást lefolytatja, a tettest elfogja, aki azonban kísérés közben megszökik. A járőr üldözőbe veszi, de nincs rá kilátás, hogy el bírja fogni s a megszökött tettes a fegyverhasználatlaltal fenyegető rákiáltásra sem áll meg, kérdés, fegyvert használhat-e a járőr. A Szut. 334. pontjának 5. alpontja értelmében a csendőr fegyverét használni köteles, ha az elfogott vagy elfogandó *veszélyes gonosztevő* menekül, a fegyverhasználatlaltal fenyegető rákiáltás dacára meg nem áll és feltartóztatására más mód nincs. A Szut. 339. pontja értelmében „veszélyes gonosztevő” az, aki a törvény szerint halállal, életfogytig tartó fegyházzal vagy öt évnél hosszabb tartamú szabadságvesztéssel büntetendő cselekményt követett el vagy kísérelt meg, ilyen bűncselekménnyel alaposan gyanúsítható vagy amiatt elítéltetvén, valamely letartóztatási helyről megszökött s végül az, akit a hatóság kifejezetten mint veszélyes gonosztevőt jelölt meg. A cselekmény, amit a szóban forgó tettes elkövetett, a Btk. 281. §-ába ütköző szándékos emberölés büntetékének látszik (a részleteket nem ismerjük s így pontosan nem minősíthetünk), aminek a büntetése tíz évig terjedhető fegyház, a tettes tehát a fegyverhasználat szempontjából veszélyes gonosztevőnek tekintendő s így ellene fegyvert kell használni, ha feltartóztatására más mód nincs. Fennforoghat még az a lehetőség, hogy a tettes csak a Btk. 281. § 2. bekezdése szerint minősülő szándékos emberölés elkövetésében bűnös, aminek a büntetése öt évig terjedhető börtön s így nem tekinthető veszélyes gonosztevőnek, tehát fegyver sem használható ellene. Ebből a példából is látható, hogy mennyire fontos a bűncselekmények pontos és gyors minősítésének s a büntetési tételeknek ismerete, ami nélkül esetleg jogtalan fegyverhasználatot is elkövethet a csendőr. 2. A lopás büntetékének büntetése öt évig terjedhető börtön, az előző pontban foglaltak szerint tehát azt, aki éjszaka egy kereskedő ablakán át egy batyúval kiugrik, nem feltétlenül lehet veszélyes gonosztevőnek tekinteni s így a járőr csupán ezért nem használhat ellene fegyvert.

Hungária-kórutai kórház. A korlátlan kimaradás kérdését a mai naptól kezdődőleg a Szut. 178. pontja szabályozza. Egyébként olvassák el lapunk 1925. évi 11. számában Levente jelígre küldött üzenetünket és a Szolgálati Szabályzat 174. pontját, mint a múltban és jelenben egyaránt tulajdonképeni alapját és szabályozóját a kimaradás kérdésének. Levélküldöz csatolt 18 f. bélyeget lapunk javára bevételeztük, magánlevélben csak igazán fontos és halaszthatatlanul sürgős ügyekben — igen ritkán — válaszolunk.

A Csendőrségi Lapok részére **HIRDETÉSEKET**

kizárólag **Balogh Sándor hirdetőirodája**

V., Bálvány-utca 12. **vesz fel.** Telefon: T. 157—83.

Mindennemű megkeresések erre a címre intézendők.

Több mint 31 év óta a világot uraló eredeti angol

The Champion kerékpárokat

3 évi jótállással havi 20 P részletre, kerékpáralkatrészeket, lánc, pedál, nyergeket nagyban gyári árban, külső gummik 6-80 pengőtől, belsők 2-10 pengőtől, Motóbécane francia motorkerékpárokat 840 pengőért szállítunk.

LÁNG JAKAB ÉS FIA kerékpár- és gumminagykereskedők
Nagy árjegyzék 700 képpel ingyen. Budapest, VIII. József-körút 41.

BÚTOR részletre **Ó** Budapest **3.**
olcsón VI., **Ó**-utca

Postások és rendőrség szállítója.

Kerékpárok

Kerékpárgummi

Világhírű „Styria”
gépek.

Alkatrészek. Mindent legjobb minőségben olcsón, részletfizetésre is szállítunk.

Deményi és Fia

Budapest, VI., Teréz-körút 4. sz.

Alapítva 1894. évben. Kérjen árjegyzéket.

12 havi részletre kaphat háló-, ebédlő-,
üriszoba és konyha-
bútort a legolcsóbbtól a leg-
drágább kivitelig.
BLEIER Rákóczi-út 30. félemelet.

Órás, ékszerész

GÁBOR LAJOS Budapest, Lipót-körút 30.

Leszállított árak, kizárólag
a csendőrség részére.

la **Omega** . . . P 40—
la **Doxa** . . . „ 27—

Részletfizetés bevezetve.
Kéjren ingyen árjegyzéket.

K. S. 1. Az örsfőző a közigazgatásnak, mint a kincstártól független magángazdálkodásnak, alkalmazottja, aki kereseti adót fizetni köteles. Ha azonban — amint Ön írja, de ami teljességgel hihetetlen — a jegyző az örs legénységét az illetékei után kereseti adóval akarná sújtani, azt ne fizessék meg, mert a csendőrség tagjai adót illetékeik után nem fizetnek. 2. Magántulajdonban levő szolgálati ebek, amennyiben hivatalosan vizsgáztattak és szolgálatban való alkalmazásra minősítették, ebadó szempontjából a kincstár tulajdonában levő ebekkel egy elbírálás, tehát ebadómentesség alá esnek.

R. A. 1890. Olvassa el lapunk 1926. évi 1. számában „K. J. B.” jellegre küldött üzenetünket. Révészre lehet.

Szeged. Ha valaki 4 heti szabadságának 3. hetében ágyban fekvő beteg lett és betegségét, amely szabadságán is túl terjedt, szabályszerű orvosi bizonyítvány csatolásával előjáró parancsnokságának bejelentette azzal, hogy szabadsága leteltével bevonulni nem tud, véleményünk szerint a bejelentett megbetegedésének kezdetétől nem szabadságon levőnek, hanem betegállományban levőnek tekintendő. Ilyen esetben legfeljebb betegség címén engedélyezett szabadságról lehet szó, ami azonban tudvalevőleg az évi rendes szabadságba be nem számítható. Más eset az, ha valaki a szabadsága alatt megbetegszik s akár az egész szabadságát betegágyban tölti is, de ezt be nem jelenti, mert e nélkül betegállományban levőnek nem tekinthető, a szabadságon töltött ideje tehát ily esetben szabadságnak számít.

Egyházasközp. 6. A munka nem szégyen, bármilyen legyen is az, ha valaki tisztességesen keresi vele a kenyerét. Elvileg nem látunk benne kivételt, hogy a leány, ha körülményei arra kényszerítik, egy úri családnál háztartási munkát vállaljon. Ha új környezet, ottani viselkedése és általában az egyénisége, magatartása a követelményeknek megfelel, tisztán csak azzal a ténnyel, hogy a fenntartásáról önmagáért kell gondoskodnia, nem válik méltatlanná arra, hogy feleségül vegye.

Veresegyház. 1. Nyugdíjaztatásának tárgyalása után kegyelmi úton kérje katonai szolgálatának a beszámítását. Kérvényéhez csatolja a levelében küldött jegyzőkönyveket, amelyeket postán címére visszajuttatunk. 2. Szolgálati úton adja be erre vonatkozó kérelmét a kerületi parancsnoksághoz. A tiszthelyettesek I. csoportjába csak örsparancsnokká való kinevezése napjával lesz előléptethető. 3. Ügyvédet fogadnia főlegesen volt, ezért nem ítélte meg a bíróság ügyvédje költségeit a vádlott terhére. Ügyvédjét tehát Önnek kell kifizetnie. Hogy egy tárgyalás után mennyi ügyvédi

költséget lehet felszámítani, azt így nem lehet megmondani, mert ahány ügy és ahány tárgyalás, annyiféle s amellet az ügyvédnek a tárgyaláson kívül is bizonyosan van követelni valója, mert hiszen a tárgyalás előtt is foglalkozott az ügyvel. Egyezzen meg az ügyvéddel. 4. Lehet, csak azt nem lehet tudni, mikor. Levelének csak 3 drb. melléklete volt.

F. Gy. Hatvan. Angol nyelvtudását könyvek olvasása útján is tökéletesítheti, ez azonban elég költséges a könyvek magas ára miatt. De legalább ennyire költséges az is, ha nagyobb városba kerülve nyelvtanfolyamokat hallgatna, amire különben az angol nyelvben iskolázott és abban felnőtt embernek nincs is szüksége. A csendőrségnél olyan beosztás, amelyben az angol nyelvtudását értékesíthetné, nincs. Talán a legolcsóbb s egyben legszórakoztatóbb megoldás lenne nyelvtudása megőrzésére az, ha valamelyik angol lapot megrendelné, nem hisszük, hogy az sokba kerülne.

Ürbő. 1. Olyan esetekben, amikor a nyomozás érdekében áll, hogy a gyanúsítottak kikérdezése a várható ellentmondások azonnali tisztázhatása és az összebeszélés meggátolása érdekében egy helyen és egy időpontban történjék, a járőr megteheti azt, hogy a gyanúsítottak lakásait sorra járva, felszólítja azokat, hogy a kikérdezések céljára kiszemelt helyre a járőrrel együtt menjenek. Nem más ez, mint a gyanúsítottak és esetleg tanuk meghívása a kikérdezés helyére, csak hogy éppen a járőrrel együtt kell az illetőknek mennie. Igaz, hogy ez már a személyes szabadságnak bizonyos fokú korlátozása, de el nem kerülhető. Semmi esetre sem tekinthető ez oly fokú személyes szabadság korlátozásnak, hogy az „elfogás” vagy „elővezetés” fogalmát kimerítené. Más eset az, ha valamelyik gyanúsított megjelenni vonakodik, ellenszegül s amikor csak „elővezetés”-sel bírja a járőr engedelmességre kényszeríteni. Ezzel azonban csinján kell bánni, mert, ha a gyanúsított vagy tanu kijelenti, hogy a járőr hívására megjelenik, de a járőrrel együtt nem akar menni, ezzel még nem szegült ellen, tehát elővezetésére, őrizet alatt tartására csak akkor kerülhet sor, ha arra külön ok forog fenn, pl. összebeszéléstől, a bűnjelek megsemmisítésétől stb. kell tartani. A meghívásnak fentebb tárgyalt formáját is azonban olyanokkal szemben, akiknél nem kell attól tartani, hogy összebeszélnek vagy a bűnvádi eljárás eredményét más módon akarják meggyújtani, el kell kerülni, mert a lakosság csak azt látja, hogy valaki a járőrrel együtt megy s arra már senki sem kíváncsi, hogy ez az illető szabad akarataból, vagy kényszer hatása alatt történik-e. 2. Tényvázlatot csak akkor kell szerkeszteni, ha az elfogottat az illetékes hatóságnak az örs átadja. Ha ez nem történik meg, akkor csak feljelentést kell tenni. 3. Az unokát sújtani a nagypapa bűnös

ASSZONYOM!

Kísérelje meg és mosson

Persil

önműködő mosószerrel.

Szappan, kefe és dörzsölés nélkül,
tüzelő és munka megtakarításával
havonta tetemes összeget
takarít meg.

életmódjárt semmiképpen sem lehet, sajnos azonban, hogy a társadalom erre nagyon is hajlamos, amiért azután esetleg Ön is az emberek nyelvére kerülhetne s az nem használna a testületnek sem. A mi véleményünk szerint elvileg a szóban forgó körülmény a házasság akadálya nem lehet, de a gyakorlatban csak akkor lehet róla szó, ha az ügy teljesen feledésbe ment s ha a leány családjával együtt őszintén és minden háttér nélkül befogadott tagja a maga társadalmi körének. Ehhez pedig már csak a helyzetet ismerő kivizsgáló előjáró szólhatna hozzá, mi nem. 4. Szolgálati úton tegyen erről jelentést és kérje az elszámolás felülvizsgálását.

Sz. P. őrmester, Nyírbéltek. 1. A nyakra-főre tegeződésnek nem vagyunk barátai, csak azok között látjuk helyénvalónak ezt a viszonyt, akik egyenlő, vagy egymás mellett álló rendfokozatban és körülbelül hasonló korban vannak. Ön a 15 éves katonai multjával és tapasztalataival méltán tiltakozhatik az ellen, hogy egészen fiatal bajtársai ezzel a bizalmas megszólítással illessék, mert az egy asztalnál való étkezés még nem jelenti azt, hogy az együtt étkezők fiatalabbjai az idősebbekben a kort, rendfokozatot s az azokkal járó tapasztalatokat az érintkezési formák betartásával respektálni kötelesek ne lennének. Az egy asztalnál étkezők között az igazi bajtársias érzésnek nem az általános tegeződés, hanem a kölcsönös megbecsülés és udvariasság a biztosítéka s csak természetes, hogy ennek az érintkezés külső formáiban fehér asztal mellett is meg kell nyilvánulnia. Aki az általános tegeződésben véli megtalálni az igazi bajtársiasságot, az alaposan téved s az e miatt méltán sértett önérték révén sokaknál éppen az ellenkező eredményt éri el. 2. Ha az ugyanabban a rendfokozatban állók között nagy a korkülönbség, a fiatalabbik akkor is becsülje meg azzal az idősebbet, hogy rendfokozatán és úr szóval szólítsa meg. Jelígejét nem használhattuk.

Pinkavölgyi határ. 1. Magánlábbelijét a bőröndös kamarában levő állványon a kincstári lábbelije között tarthatja s általában a magánruhadarabjainak a kincstári ruhadarabjai mellett helye van, együtt tarthatja azokat. 2. Szolgálati úton adja be kérvényét az illetékes rendőrkerületi főkapitány-

sághoz, ahol előjegyzik. Felvételére természetesen csak csendőrségi szolgálati kötelezettségének a letelte után kerülhet sor, arról azonban senki sem biztosíthatja, hogy a létszámviszonyok megszakítás nélküli belépését az államrendőrséghez lehetővé teszik-e. A megszakítás kockázatát mindenestere vállalnia kell. 3. A fogházorséghez értesülésünk szerint legalább 2 évig nem lesz felvétel.

Pótlóidomító Kiskúnhalas. 1. Kérelmét adja elő őrskihallgatáson. 2. Ha a félfinom anyagból készített ruhája az előírásoknak megfelel, viselheti. 3. A Szut. 204. pontja értelmében a nappali helyi szolgálatot és vasútügyi szolgálatot a pisztollyal ellátottak pisztollyal felszerelve is teljesíthetik. Ez nem jelenti azt, hogy okvetlenül úgy is kell azt teljesíteniök, ha tehát az őrsparancsnok valami okból szükségesnek látja, elrendelheti, hogy az említett szolgálatokat is puskával teljesítse a járőr. 4. A Szut. 278. pontja értelmében a lovas csendőr gyalog teljesített szolgálatban pisztolyt nem visz magával, puskáját gyalogcsendőr részére előírt módon viseli. Az öltözetre nézve szabály az, hogy a járőr tagjai egyöntetűen legyenek öltözve, tehát egyformán lovas vagy gyalogos öltözetben. 5. Olvassa el mai számunkban „Pinkavölgyi határ“ jelígeire küldött üzenetünk 2. pontját. Hogy a lovas állományba bejuthat-e és hogy abba a városba kerül, ahová kívánkozik, azt előre senki sem mondhatná meg Önnek. 6. Oda nincs kilátása a felvételre, sok érettségivel rendelkező ember sem tud bejutni. 7. Az államrendőrségnél a legénység nősülését éppen olyan kivizsgálás előzi meg, mint nálunk. 8. Személyesen kell a belügyminisztériumban utánajárni, ha sürgős.

A szerkesztésért és kiadásért felelős:

PINCZÉS ZOLTÁN százados.

Pallas r.-t. nyomdája Budapesten, V., Honvéd-u. 10. sz.

(Telefon: T. 205-67, 205-68, 205-69.)

Felelős vezető: Tiringer Károly műszaki igazgató.

CSENDŐR-

tisztek, altisztek

és azok családtagjai

nyolc havi részletfizetésre készpénzáron

a következő cikkeket kaphatják:

női-, férfi- és egyenruha- törülközőket, abroszokat,
szöveteket, bélésarukat, kötött és szövött árut,
vásznat, sifont, zefireket, kötött gyermekgarnitúrát,
és egyéb vászonárukat, kesztyűt, harisnyát, kész
női s férfifehéreműeket kötött kabátokat, függő-
készen és rendelésre, göny és függönykelméket,
új, gyárilag sterilizált ágytollat és pelyheket, paplanokat, mindennemű mosókelméket, selymeket, valamint díspárnákat a

TRIBON Ruházati Részvénytársaságnál

BUDAPEST, VIII., ÜLLŐI-ÚT 14. SZÁM.

Az egyes vásárlások utáni első részletek 1927 október hó 1-ével kezdődnek.

Elsőrendű német gyártmányú

kerékpárok és varrógépek

véglegesített csendőröknek előnyös

részletfizetésre kaphatók.

Kerékpár és Varrógépkereskedelmi Vállalatnál

Budapest, VI., Andrassy-út 83-85 sz.

Telefon 980-22.

BÚTORCSARNOK

ERNST GYULA, BUDAPEST, VII., DOHÁNY-UTCA 33

(Klauzál-utca sarok)

Mindenféle bútorok és lakberendezési tárgyak óriási választékban. A csendőrség tagjainak jutányos ár és kedvezményes fizetési feltételek. Vidékre csomagolás.

Modern BUTORSZALON

ÜLLŐI-UT 14. BAROSS-UTCA 11.

Olesó szolid kiszolgálás! Cégtul.: Gáspár Nándor.

Pontos és legjobb órák:

Doxa . . 350.000 K

Omega . 550.000 „

== 5 évi írásbeli jótállással ==

POLGÁR KÁLMÁN FIA műórás és ékszerész

Budapest, VII., Teréz-körút 5. I. em.

Arany- és ezüstórák, ékszer és ajándék tárgyak.

Részletfizetés bevezetve! * 30 éves cég